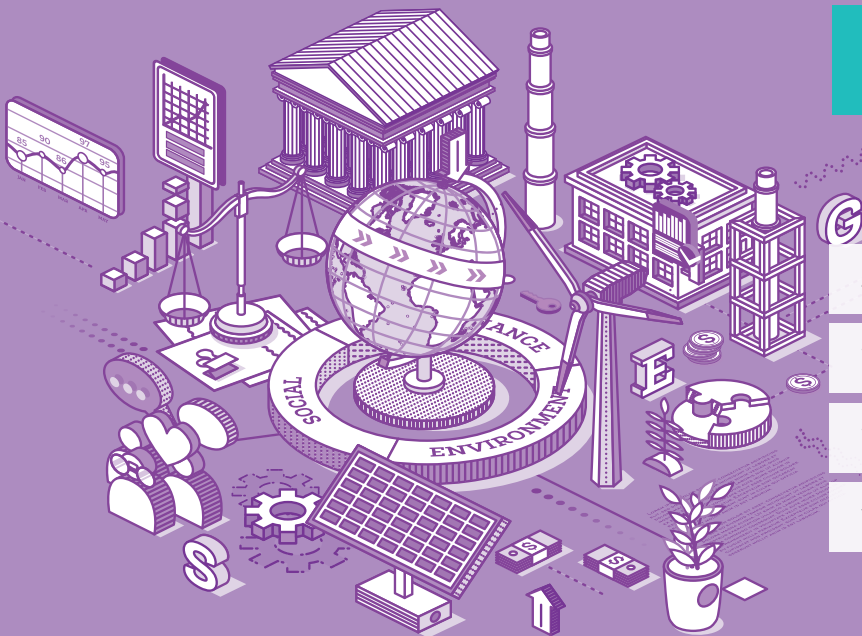

فصل اول

اصول انتخاب در کسب و کار

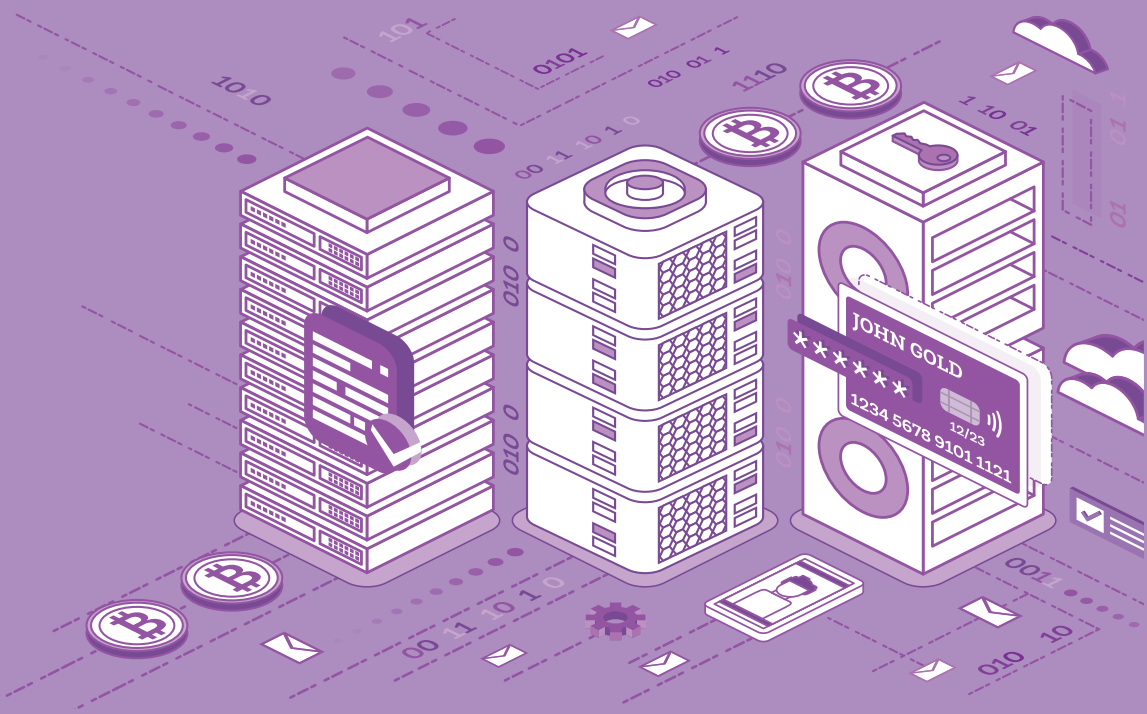
۸	درس اول: کسب و کار و کارآفرینی
۲۵	درس دوم: انتخاب نوع کسب و کار
۴۵	درس سوم: اصول انتخاب درست
۷۷	درس چهارم: مرز امکانات تولید

فصل دوم

بازیگران اصلی در میدان اقتصاد

۹۴	درس پنجم: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟
۱۱۹	درس ششم: نقش دولت در اقتصاد چیست؟
۱۴۸	درس هفتم: تجارت بین الملل

فصل سوم

اقتصاد رشد و پیشرفت

۱۷۰

درس هشتم: رکود، بیکاری و فقر

۱۹۶

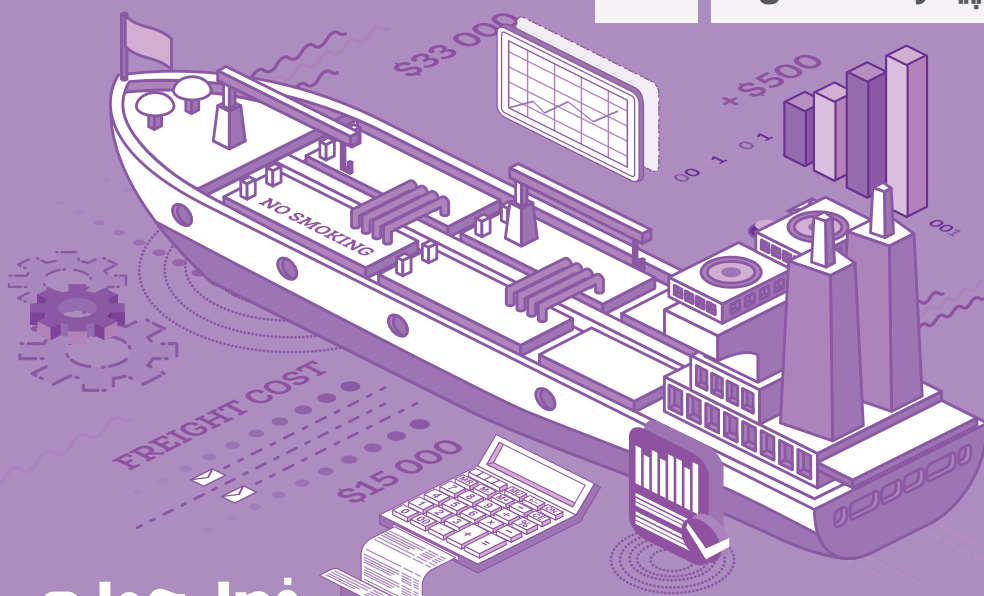
درس نهم: تورم و کاهش قدرت خرید

۲۲۸

درس دهم: مقاومت‌سازی اقتصاد

۲۴۰

درس یازدهم: رشد و پیشرفت اقتصادی

فصل چهارم

اقتصاد در خانواده

۲۸۰

درس دوازدهم: بودجه‌بندی

۲۸۹

درس سیزدهم: تصمیم‌گیری در مخارج

۲۹۸

درس چهاردهم: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

۳۰۹

پاسخ‌نامه تشریحی

فصل اول

اصول انتخاب در کسب و کار

۸

کسب و کار و کارآفرینی

درس اول

۲۵

انتخاب نوع کسب و کار

درس دوم

۴۵

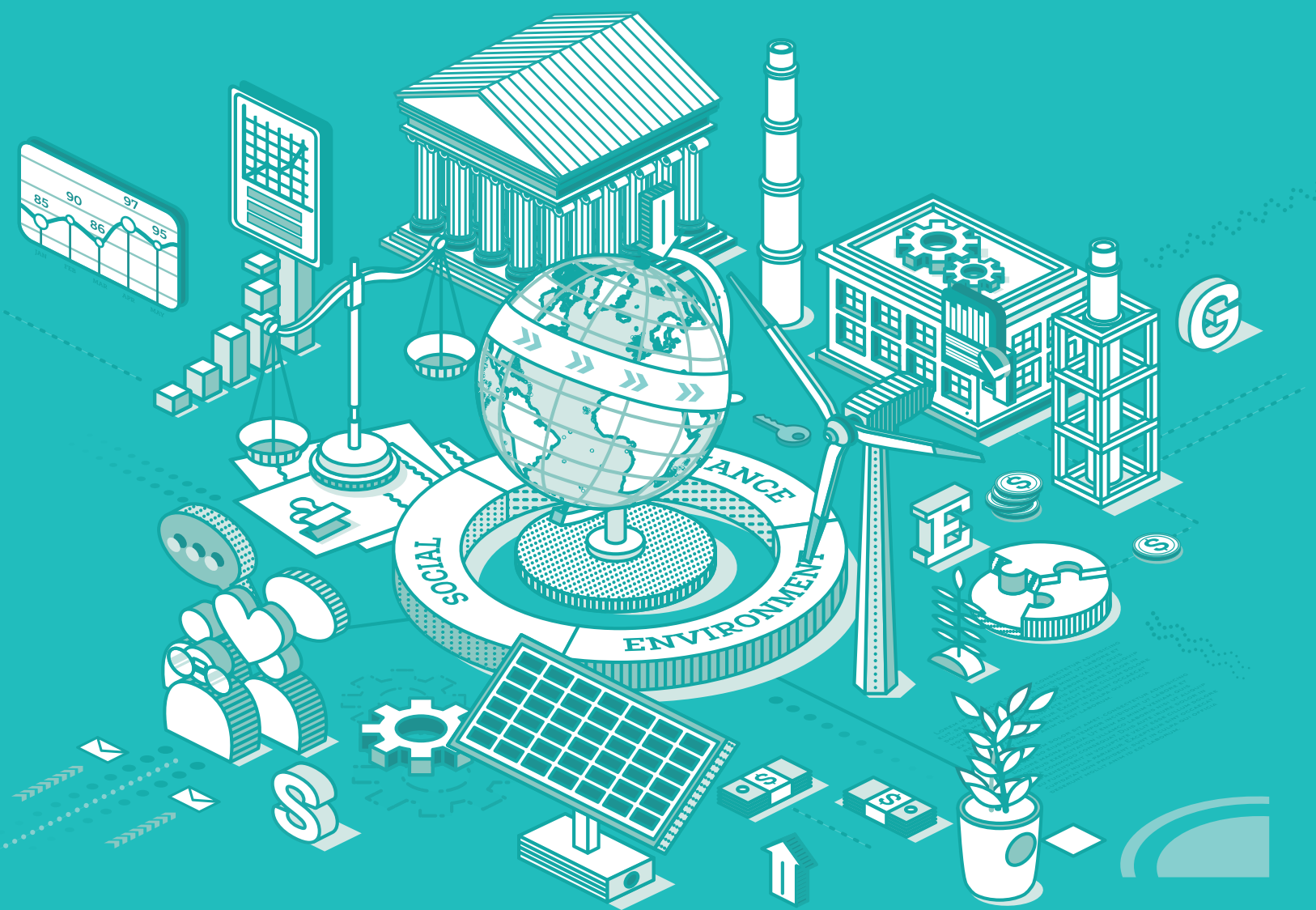
اصول انتخاب درست

درس سوم

۷۷

مرز امکانات تولید

درس چهارم

فصل اول

درس اول: کسب و کار و کارآفرینی

برای مشاهده فیلم آموزش
این درس QR-code بالا
را اسکن کنید.

بسته آموزشی ۱

کسب و کار و کارآفرینی

تداوم زندگی بشر وابسته به رفع نیازهایش می باشد، برای رفع نیازها، انسان به کالاها و خدمات رجوع می کند. لذا زندگی انسان با این دو مفهوم تعریف می شود:

- ۱ نیازها ۲ منبع رفع نیازها یعنی کالاها و خدمات
- بنابراین مشاغل به وجود می آیند و کالاها و خدمات توسط تولیدکنندگان و کارآفرینان تولید و عرضه می شوند.
- **کالا:** به شیء ملموس و فیزیکی گفته می شود که ارزش بازاری دارد (یعنی قابل خرید و فروش است) و می تواند یکی از نیازهای بشر را رفع کند.
  - **مثال:** مواد غذایی، پوشاک و لوازم خانگی.
  - **خدمات:** به محصول غیرقابل لمس و غیرفیزیکی گفته می شود که ارزش بازاری دارد و قادر است برخی از نیازهای انسان را مرتفع کند.
  - **مثال:** خدمات آموزشی، پزشکی و تعمیراتی.
  - تولیدکنندگان و کارآفرینان با هدف خدمت به هموعان و کسب سود و منفعت به فعالیت می پردازند.

فراز و فرود کسب و کارها

- روزانه هزاران کسب و کار جدید در دنیا به وجود می آیند و از سوی دیگر هزاران کسب و کار از بین می روند. (در ایران روزانه بیش تر از صد هزار شرکت ثبت می شود).
- شرکت های تولیدکننده کالا و خدمات مؤسس هایی دارند که گاه کارآفرین نیز محسوب می شوند.
- کارآفرینان با نقش ویژه ای که دارند، با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می کنند؛ زیرا بسیاری از کسب و کارهای نوپا، عمر کوتاهی داشته و قبل از شش سال از بین می روند و فقط نیمی از آن ها می توانند از شش سالگی عبور کرده و به کار خود ادامه دهند.
- احتمال شکست و پیروزی در یک کسب و کار هم زمان و در کنار هم وجود دارد.
- احتمال پیروزی و رسیدن به سود، انگیزه کافی برای شروع فعالیت و پذیرش سختی ها و جنگیدن برای زنده نگه داشتن کسب و کار را ایجاد می کند.

میرمصطفی عالی نسب

برای این که یک کارآفرین موفق باشیم، الزاماً نباید از ابتدا یک کارآفرین بود بلکه ۱ شناسایی ظرفیت های شخصی و ۲ بررسی امکانات و موقعیت های پیرامون و ۳ حرکت با چشم باز (یعنی با آگاهی) امکان پیشرفت از سطوح اولیه به سطوح بالا را فراهم می کند، مصداق این تعریف داستان زندگی میرمصطفی عالی نسب است.

نقش کارآفرینان

- بسیاری از کسب و کارها در دهه های قبل وجود نداشتند زیرا هنوز کسی آن ها را راه اندازی نکرده بود ^{بنابراین} ← برای این که کسب و کار و یا محصول جدیدی تولید شود و یا روش جدیدی در تولید به وجود بیاید، باید کسی به عنوان کارآفرین نقش راه اندازنده این جریان را به عهده بگیرد.
- **مثال:** فضای مجازی و بهره مندی از امکانات آن تا چند دهه قبل وجود نداشت، چون کارآفرینی برای ایجاد و بهره مندی از آن نبود.
- **کارآفرین:** کسی است که با خلاقیت (نوآوری) و ریسک پذیری (خطریزبری)، محصولی جدید (کالا یا خدمت) تولید و عرضه می کند یا راه و روشی جدید برای تولید محصولات قبلی پیدا می کند.

با توجه به این تعریف می‌توان برای میزان کارآفرینی افراد فرمولی ارائه داد:

$$\text{ضریب خطرپذیری} \times \text{ضریب نوآوری} = \text{کارآفرینی}$$

ایستگاه حل مسئله

ضریب نوآوری امیررضا به عنوان پدیدآورنده گلخانه‌های فضایی برابر ۸۰ درصد و همچنین نرخ ریسک‌پذیری در او برابر ۹۲ درصد است. با توجه به این اطلاعات ضریب کارآفرینی در او چقدر است؟

پاسخ کافی است که ضرایب نوآوری (خلاقیت) و ریسک‌پذیری (خطرپذیری) او را در فرمول زیر قرار دهیم:

$$\text{کارآفرینی} = \text{ضریب خطرپذیری} \times \text{ضریب نوآوری} = \frac{۸۰}{۱۰۰} \times \frac{۹۲}{۱۰۰} = \frac{۷,۳۶۰}{۱۰,۰۰۰} = ۷۴\%$$

ویژگی‌های کارآفرینان

- ۱ بینشی متفاوت برای دیدن امکانات و فرصت‌های کاری دارند که دیگران فاقد این نگرش هستند. (تیزبین باشد)
- ۲ شجاعتی برای مواجهه با مشکلات موجود در سرمایه‌گذاری‌های جدید دارند که دیگران فاقد این شجاعت هستند. (ریسک‌پذیر باشد)
- ۳ قدرت ایده‌پردازی و تبدیل ایده‌ها به کسب و کارهای سودآور را دارند. (نوآور باشد)
- ۴ و نهایتاً امیدوارانه دست به آغاز یک کسب و کار می‌زنند هرچند می‌دانند امکان شکست نیز وجود دارد. (خوش‌بین باشد)
- ۵ کارآفرینان مهارت‌های لازم برای ابتکار عمل و خلاقیت را دارا بوده و می‌توانند عوامل مختلف و مورد نیاز را کنار هم گردآوری کرده و فرایند تولید را ایجاد کنند. (سازمان‌دهنده باشد)
- ۶ آگاهی و دانش بالایی برای تصمیم‌گیری مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول تولیدی، قیمت‌گذاری، روش تبلیغات و استخدام نیروی انسانی مورد نیاز، دارند.
- ۷ در کنار تمام این توانایی‌ها، آن‌ها باید توانایی مالی لازم برای تأمین سرمایه راه‌اندازی کسب و کار را هم داشته باشند. (توانمند باشد)
- ۸ آمادگی پذیرش عدم موفقیت یا موفقیت کم‌تر در آغاز فعالیت‌اش را داشته باشد.

ایستگاه حل مسئله

چرا کارآفرین به تلاش و کار زیادی نیاز دارد تا کسب و کار را زنده نگه دارد؟

پاسخ زیرا فقط عده خاصی قادر به راه‌اندازی یک کسب و کار جدید هستند. کارآفرین باید مهارت ابتکار عمل داشته باشد تا بتواند با جمع‌آوری عوامل مختلف تولیدی در کنار هم، محصولی خاص را تولید کند.

شهد و شکر

تجارت بوق حمام

در قدیم رسم بود که هنگام سحر، با آماده و گرم شدن حمام عمومی محل، استاد حمامی در پوست صدفی می‌دمید که صدایی خوش از آن برمی‌خاست و مردم را به حمام دعوت می‌کرد. مردم با شنیدن صدای بوق حمام، متوجه می‌شدند که حمام گرم و آماده است. بازرگانی پسری داشت که او هم دلش می‌خواست تاجر شود و مثل پدرش کسب و کاری پر رونق داشته باشد. روزی پسر قصد خود را به پدر گفت و پدر از این‌که پسرش بزرگ شده و می‌خواهد خودش تجارت کند، شاد شد و مقداری سرمایه به او داد. پسر بار سفر را بست. رفت و رفت تا به سرزمینی رسید که دریایی زیبا و ساحلی پر از صدف داشت. پسر وقتی صدف‌ها را دید، متوجه شد که با این صدف‌ها بوق حمام درست می‌کند. جوان ساده‌دل، از رهگذری قیمت صدف‌ها را پرسید. رهگذر که مردی رند و حيله‌گر بود، وقتی ساده‌لوحی جوان را دید، قیمتی پیشنهاد کرد. جوان شادمان پول را به مرد عابر داد و مقدار زیادی صدف جمع کرد تا با خود به شهرشان بیاورد و از فروش آن‌ها سود بسیار به دست آورد. غافل از این‌که هر حمام، فقط یک بوق می‌خواهد و هر حمامی هم بوقی برای خودش دارد و چند سال طول می‌کشد تا یک حمام جدید ساخته شود که به بوق نیاز داشته باشد! (فوت کوزه‌گری، ج۱، ص ۳۲۸)

آنچه مورد اهمیت است این است که برای موفقیت در کسب و کار نباید دست به کارهای تکراری و یا تولید محصولی که بازار را اشباع کرده است، زد.

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

اگرچه افراد در ویژگی‌هایشان منحصر به فرد و یکتا آفریده شده‌اند اما تمام کارآفرینان موفق در برخی ویژگی‌ها مشترک هستند. این ویژگی‌ها عبارتند از:

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را قبل از دیگران می‌بینند و ایده ساخت آن در مغزشان شکل می‌گیرد.
نوآور	ایده‌های خود را به محصولات جدید یا روش‌های جدید کسب و کار و تولید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	با شجاعت و تدبیر، سرمایه و نام نیک خود را برای تولید یک محصول جدید اقتصادی به میدان می‌آورند اما بی‌مهابا عمل نمی‌کنند.
خوش‌بین	واقع‌بین و در عین حال مطمئن و دلگرم به موفقیت عملکرد خود هستند و منفی‌نگر نمی‌باشند.
پرانگیزه	با نظم، انضباط، پایداری، ماندگاری و اشتیاق فراوان و با قدرت به حل مشکلات موجود بر سر راه فعالیت خود می‌پردازند و در طول مسیر اشتیاق خود را از دست نمی‌دهند.
سازمان‌دهنده	با مدیریت و هماهنگی، منابع و امکانات خود را به بهترین شکل و در مناسب‌ترین جا به کار می‌گیرند تا بیش‌ترین کارایی را داشته باشند.
یادگیرنده	با انعطاف‌پذیری زیاد، مرتباً سعی می‌کنند از کارشناسان، همکاران و حتی مشتریان خود بیاموزند و به دانش خود اکتفا نمی‌کنند و به این ترتیب خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

این ویژگی‌های مشترک، در کسب و کار هر یک از کارآفرینان به آن‌ها کمک شایانی می‌کند.

بسته
۱

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱. کدام عبارت در رابطه با «کارآفرینان» نادرست است؟
  - ۱) کارآفرینان با نوآوری و خطرپذیری محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کنند.
  - ۲) کارآفرینان با شجاعت ایده‌های نوآورانه دیگران را به‌کار گرفته و سعی می‌کنند آن‌ها را به محصول تبدیل کنند.
  - ۳) کارآفرینان با ابتکار عمل اقدام به جمع‌آوری عوامل تولیدی کرده و محصول جدید یا روش تولید جدیدی را ایجاد می‌کنند.
  - ۴) کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند و یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.
۲. در رابطه با کسب و کارها و ارتباطشان با نقش یک کارآفرین کدام عبارت کاملاً درست است؟
  - ۱) شرکت‌هایی که ثبت می‌شوند کارآفرینان یا مؤسسینی دارند که با تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم کسب سود می‌کنند.
  - ۲) فقط ده درصد از کسب و کارهای نوپایی که توسط کارآفرینان راه‌اندازی شده‌اند می‌توانند از شش سالگی عبور کنند و به کارشان ادامه بدهند.
  - ۳) احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار بسیار زیاد است و احتمال موفقیت و سودآوری آن‌ها بسیار کم است و همین مسئله موجب از بین رفتن انگیزه شروع فعالیت اقتصادی می‌شود.
  - ۴) یک کارآفرین موفق ضرورتاً باید از ابتدا کارآفرین باشد تا حرکت او بر مبنای شناخت ظرفیت عوامل مختلف تولیدی موجب سودآوری شود.
۳. یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا .....، اما ..... او را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجات بالای آن می‌رساند.
  - ۱) کارآفرین و ایده‌پرداز است - مهم‌ترین عامل موفقیت یعنی به‌کارگیری سرمایه زیاد
  - ۲) نباید به عوامل تولید دسترسی داشته باشد - حمایت‌های دولت و مردم
  - ۳) حتی کارآفرین نبوده است - حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات اطراف
  - ۴) نباید به دنبال کسب درآمد و سود باشد - از سوی دیگر عدم پذیرش زیان و هزینه‌های بالای تولید است که
۴. کدام دسته از ویژگی‌ها برای کارآفرین بودن ضروری نمی‌باشد؟
  - ۱) مهارت ابتکار عمل - آگاهی و دانش زیاد برای اتخاذ تصمیمات مناسب - توانایی لازم برای راه‌اندازی کسب و کار
  - ۲) نوآور و خطرپذیر - تولید محصولات جدید - کشف راه‌های جدید برای تولید
  - ۳) بینش لازم برای دیدن فرصت‌های کسب و کار - شجاعت لازم برای شروع سرمایه‌گذاری جدید - تبدیل امیدوارانه ایده‌های خود به کسب و کارهای سودآور
  - ۴) توانایی دست‌یابی به موفقیت قطعی - امکان دست‌یابی به سطوح بالای موفقیت از همان ابتدای کار - تیزبین در شناسایی ایده‌های خلاقانه دیگران و عملیاتی کردن آن‌ها قبل از دیگران
۵. کارآفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیاد برای تصمیم‌گیری درباره موقعیت شرکت، .....، قیمت‌گذاری، ..... و ..... داشته باشد.
  - ۱) تعیین درآمد - هزینه‌های تولید - حقوق کارکنان
  - ۲) پیشنهاد محصول - تبلیغات - استخدام نیروی کار
  - ۳) تأمین سرمایه از طریق فروش سهام - شرایط ادغام یا انحلال شرکت - تنظیم اساسنامه آن
  - ۴) محل شرکت - ثبت برند خود - حذف ریسک‌های فعالیت

۶. داستان بوق حمام چه نتیجه منطقی دربردارد؟

- ۱) عدم توجه به توصیه دیگران در کسب و کار
- ۲) تولید یک محصول جدید و عرضه آن به بازار
- ۳) صرفه جویی در بودجه در دسترس
- ۴) تولید محدود یک محصول

خارج ۱۴۰۲

۷. کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر به ترتیب برجسته تر است؟

- ۱) تیزبین - پرانگیزه - سازمان دهنده - خوش بین
  - ۲) تیزبین - پرانگیزه - خوش بین - نوآور
  - ۳) پرانگیزه - خوش بین - پرانگیزه - ریسک پذیر
  - ۴) پرانگیزه - خوش بین - سازمان دهنده - ریسک پذیر
- آقای سعیدی اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارد.
- خانم موسوی بسیار دلگرم و مطمئن به موفقیت اقتصادی است.
- خانم مدنی در راه اندازی کسب و کار جدید از نظم و پایداری تحسین برانگیزی برخوردار است.
- آقای جدیدی با شجاعت و تدبیر، پس انداز خود را برای راه اندازی فعالیت اقتصادی جدید هزینه می کند.

دی ۱۴۰۱

۸. هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق می باشند؟

- الف) ایده ها را به محصولات جدید و یا کسب و کار جدید تبدیل می کنند.
- ب) کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
- ج) کارآفرینان موفق، خود را با شرایط بازار وفق می دهند.
- د) نظم، پایداری، انضباط، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

- ۱) تیزبین - خوش بین - ریسک پذیر - سازمان دهنده
- ۲) تیزبین - پرانگیزه - یادگیرنده - سازمان دهنده
- ۳) نوآور - پرانگیزه - ریسک پذیر - سازمان دهنده
- ۴) نوآور - خوش بین - یادگیرنده - پرانگیزه

۹. کدام عبارت در رابطه با ویژگی های کارآفرینان موفق درست می باشد؟

- ۱) اگرچه هر فردی یکتاست و ویژگی های منحصر به فردی دارد اما کارآفرینان موفق در این ویژگی ها (تیزبینی، نوآوری، ریسک پذیری، خوش بینی، انگیزه بالا، یادگیرنده بودن و سازمان دهنده) شبیه هم هستند.
- ۲) همه افراد دارای ویژگی های مشابهی هستند، کارآفرینان نیز در برخی موارد نظیر (ریسک گریزی، خلاقیت، خیال پردازی، دسترسی به سرمایه بالا، تحصیلات و یاددهندگی) شبیه هم هستند.

۳) کارآفرینان در ویژگی های خود منحصر به فرد هستند و هر یک دارای بخشی از صفات شامل (تیزبینی، یادگیرندگی، توانایی افزایش درآمد و هزینه، آینده نگری، تمرکز بر تولید یک محصول و سازمان یافته بودن) می باشند.

۴) کارآفرینان نیز مانند تمام صاحبان کسب و کارها و افراد عادی دارای ویژگی های مشابهی هستند و با برخورداری از این ویژگی ها یعنی (تخصص، تحصیلات، ثروت، شهرت، خطرگریزی، کاهش ریسک عملکرد، افزایش سود و هزینه های تولید) شبیه هم عمل می کنند.

۱۰. کدام گزینه به درستی یکی از ویژگی های مشترک کارآفرینان موفق را بیان می کند؟

- ۱) خوش بینی آن ها به این معنی است که با مثبت اندیشی و اشتیاق زیاد هر ایده ای را وارد حوزه تولید کرده و هزینه های تبدیل آن به محصول را می پذیرند.
- ۲) نوآوری به عنوان ویژگی مشترک آن ها یعنی منابع را به شکل کارا مدیریت و هماهنگ می کنند تا فعالیت آن ها با سهولت بیش تری اجرایی گردد.
- ۳) نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله با عنوان تیزبینی یکی از ویژگی های مشترک همه کارآفرینان و صاحبان کسب و کارها می باشد.
- ۴) ریسک پذیری در کارآفرینان به این معنی است که پس انداز و خوش نامی خود را با شجاعت ولی همراه با تدبیر، به عرصه اقتصاد می آورند تا کسب و کار جدیدی را راه اندازی کنند.

۱۱. کدام عبارت تماماً ویژگی های مشترک کارآفرینان موفق را بیان می کند؟

- ۱) بازاریاب، مخترع، ریسک پذیر، مثبت اندیش، یاددهنده، مستقل و خودرأی هستند.
- ۲) تیزبین، کم ریسک، خوش بین، پرکار و انحصارگر هستند.
- ۳) بازاریاب، کم ریسک، مثبت اندیش، پرکار و یاددهنده هستند.
- ۴) تیزبین، نوآور، ریسک پذیر، خوش بین، پرانگیزه، یادگیرنده و سازمان دهنده هستند.

۱۲. کدام گزینه به درستی عبارت های زیر را کامل می کند؟

الف) کارآفرینان با .....

ب) آنچه موجب افزایش انگیزه برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان می شود عبارت است از: .....

ج) آنچه توانسته یک کارآفرین ساده را از سطوح ابتدایی کار به درجات بالای موفقیتی برساند، .....

۱) الف) کار و تلاش زیاد از کسب و کار خود مراقبت می کنند. ب) سود قطعی و بالا و اختصاص حجم عمده بازار به فعالیت خود. ج) حمایت های دولت و حذف موانع اقتصادی است که از طریق اعطای مزیت های مختلف امکان پذیر می شود.

۲) الف) مبارزه برای حذف رقبا از بازار قادر هستند عمر کسب و کار خود را افزایش دهند. ب) سود قطعی و بالا و اختصاص حجم عمده بازار به فعالیت خود. ج) امکان تأمین سرمایه مالی با سود بسیار اندک و حمایت مردم از فعالیت نوپای این تولیدکننده است.

۳) الف) مبارزه برای حذف رقبا از بازار قادر هستند عمر کسب و کار خود را افزایش دهند. ب) احتمال موفقیت و سودآوری در فعالیت اقتصادی. ج) ایجاد بازار انحصاری خرید مواد اولیه و محدود کردن سایر تولیدکنندگان در تهیه و تأمین سرمایه و مواد اولیه است.

۴) الف) کار و تلاش زیاد از کسب و کار خود مراقبت می کنند. ب) احتمال موفقیت و سودآوری در فعالیت اقتصادی. ج) حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت های خود و محیط اطراف است.

۱۳. کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

الف کامل‌ترین تعریف برای معرفی یک کارآفرین و نحوه عملکرد او کدام است؟

ب چرا کارآفرین برای زنده نگه داشتن کسب و کار به تلاش زیادی نیاز دارد؟ زیرا.....

(۱) الف) کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری و کشف راه‌های جدید و از طریق بینش خاص برای درک فرصت‌ها با شجاعت ایده‌های خود را امیدوارانه به تولید و عرضه یک محصول جدید و سودآور تبدیل می‌کند. (ب) افراد خاصی تحت عنوان کارآفرین با بهره‌مندی از مهارت‌های ابتکار عمل قادر به جمع‌آوری عوامل مختلف در کنار هم و تولید محصولی جدید هستند. بنابراین برای زنده نگه داشتن کسب و کار نیاز به تلاش و کار زیاد می‌باشد.
(۲) الف) کارآفرین کسی است که با تکیه بر منابع مالی و سرمایه زیاد از طریق تبلیغات، محصول خود را نسبت به محصولات مشابه در بازار ممتازتر جلوه می‌دهد و از طریق استخدام بازاریابان حرفه‌ای با محدود کردن حق انتخاب مشتری بین محصولات متنوع، اقدام به فروش محصول خود می‌کند.
(ب) کارآفرین صرفاً به عنوان صاحب کسب و کار و محصول با صرف هزینه‌های بالای تولید و جذب بهترین عوامل تولید، فعالیت خود را رونق بخشیده و با محدود کردن سایر تولیدکنندگان کسب و کار خود را زنده نگه می‌دارد.

(۳) الف) کارآفرین کسی است که با الگوبرداری از نسخه‌های خارجی و هم‌چنین کشف روش‌های جدید فروش و انتقال ریسک و خطر به بخش‌های دیگر اقتصادی امتیاز تولید و فروش یک محصول را به دست می‌گیرد. (ب) کارآفرین با کار و تلاش زیاد خود، از استخدام نیروی کار پرهیز می‌کند و با پیدا کردن راه‌های مختلف برای کاهش هزینه‌ها و در نتیجه کاهش قیمت، محصول خود را در مقایسه با محصولات مشابه دیگر در بازار پرفروش‌تر کرده و در نتیجه کسب و کارش را زنده نگه می‌دارد.

(۴) الف) کارآفرین کسی است که با استفاده از روش‌های نوین در بهره‌برداری از عوامل تولید، ریسک فعالیت خود را به صفر رسانده و با پیروی از روش‌های تولیدی دیگران اقدام به تولید محصولی ارزشمند می‌کند. (ب) کارآفرین با به‌کارگیری نیروهای متخصص و پایین آوردن سطح فعالیت‌های فیزیکی از این طریق و همچنین تبدیل منابع ارزان و کم‌کیفیت به محصولاتی زیبا (یعنی همان بهره‌وری) تعداد مشتریان خود را افزایش داده و کسب و کار را زنده نگه می‌دارد.
۱۴. خانم چینی‌ساز به‌عنوان یک معلم سعی کرده روش نوین آموزشی برای حل مسائل اقتصاد ایجاد کند که علاوه بر آسان‌تر شدن فرایند حل، جذابیت نیز داشته باشد، کدام عبارت در رابطه با این توضیحات درست می‌باشد؟

(۱) او با تیزبینی خود ایده‌ها را به خدمات و فرایندهای جدید تبدیل و روانه بازار کرده است.
(۲) او با ویژگی پیرانگیزه بودن، خوش‌نامی خود را با شجاعت و تدبیر به میدان آموزش آورده و روش جدیدی را خلق کرده است.

(۳) او با ویژگی یادگیرنده بودن، از تجربیات دیگران استفاده کرده و روش آموزشی خود را مطابق روش‌های نوین به وجود آمده تغییر داده است.
(۴) او با استفاده از ویژگی نوآوری ایده‌های خود را به محصول جدید (خدمات جدید) تبدیل کرده است.

۱۵. همه گزینه‌ها در رابطه با برخی ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق درست هستند به جز.....

(۱) ریسک‌پذیر بودن یعنی برای رسیدن به موفقیت، تمام پس‌انداز و خوش‌نامی خود را با جسارت کامل بدون در نظر گرفتن خطرات و یا احتمال شکست به میدان بردن

(۲) پیرانگیزه بودن یعنی نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی لازم برای حل مسائل موجود در عرصه فعالیت خود را دارا بودن
(۳) سازمان‌دهندگی یعنی توانایی مدیریت و ایجاد هماهنگی بین منابع و عوامل مختلف تولیدی را به شکل کارا دارا بودن
(۴) خوش‌بینی یعنی با اطمینان و دلگرمی به موفقیت ولی واقع‌بینانه وارد بازار کار شدن

۱۶. یکی از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق «پیرانگیزه» بودن است، عبارت درست در رابطه با این ویژگی کدام می‌باشد؟

(۱) کارآفرینان موفق در فعالیت خود، نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله دارند.

(۲) کارآفرینان همواره اشتیاق یادگیری از کارشناسان، همکاران و حتی مشتریان خود را دارند تا با انرژی زیاد خود را در هر شرایطی با بازار وفق دهند.
(۳) آن‌ها با دلگرمی و اطمینان زیاد به موفقیت احتمالی خود سعی و تلاش کرده و ایده‌ها را به محصولات جدید و فرایندهای تولیدی جدید تبدیل می‌کنند.
(۴) آن‌ها اگرچه واقع‌بین هستند اما با امید و انگیزه و مطمئن و دلگرم به موفقیت قطعی خود دست به تولید محصولات پرترفدار می‌زنند.

۱۷. برای زنده نگه داشتن یک کسب و کار نوین چه عاملی نیاز است؟

(۱) کار و تلاش زیاد کارآفرین
(۲) دستیابی به تکنولوژی و منابع مالی نامحدود
(۳) انحصاری کردن بازار یک محصول
(۴) حذف هزینه‌های مختلف تولید

۱۸. مفهوم «سازمان‌دهنده» به‌عنوان یکی از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق در کدام گزینه به‌درستی تعبیر شده است؟

(۱) درک فرصت‌های کسب و کار قبل از دیگران
(۲) ایجاد یک سازمان به عنوان محل تولید محصول
(۳) مدیریت و هماهنگی منابع به شکل کارا
(۴) پایداری و استقامت در تمام مسیر فعالیت

۱۹. برای تولید و توزیع یک محصول جدید به بازار، ابتدا باید.....

(۱) پول به‌عنوان سرمایه فیزیکی و مهم‌ترین عامل تولید موجود باشد. (۲) فردی به عنوان کارآفرین حضور داشته باشد.
(۳) حمایت مردم و دولت برای تأمین سرمایه ایجاد شود. (۴) مدل و الگویی از محصول مشابه در دسترس باشد.

۲۰. کدام عبارت، تعریف دقیق‌تری از مفهوم «کارآفرین» ارائه می‌کند؟

- ۱) کارآفرینان از همان شجاعتی برخوردارند که سایرین نیز از آن بهره‌مند هستند اما قابلیت به‌کارگیری آن را ندارند.
- ۲) کارآفرینان افراد خاصی هستند که از قدرت مالی بالایی برای شروع یک کسب و کار فارغ از توجه به سود و زیان آن برخوردارند.
- ۳) کارآفرینان، ایده‌های خود را امیدوارانه به کسب و کارهای سودآور تبدیل می‌کنند گرچه از احتمال زیان و شکست نیز غافل نیستند.
- ۴) کارآفرینان افرادی هستند که بدون پذیرش ریسک و صرفاً با افزایش ضریب نوآوری خود دست به کسب و کارهایی می‌زنند که تنها آن‌ها قادر هستند احتمال شکست را در آن از بین ببرند.

۲۱. شناخت ظرفیت و توانمندی خود و شناسایی اتفاقات اطراف، منجر می‌شود که یک کارآفرین موفق .....
 ۱) از سطوح ابتدایی کار به درجات بالاتر برسد.
 ۲) احتمال شکست در کسب و کار را از بین ببرد.
 ۳) رقبای خود را شکست داده و کل بازار را در دست بگیرد.
 ۴) ویژگی کارآفرینی ذاتی خود را به دیگران اثبات کند.

۲۲. چه عواملی می‌تواند یک کارآفرین را از سطوح ابتدایی کار به درجات بالا برساند؟

- ۱) جمع‌آوری عوامل مختلف تولیدی در کنار هم
- ۲) خلاقیت و ریسک‌پذیری بالا برای تولید انبوه
- ۳) حرکت با چشم باز و شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات پیرامون
- ۴) تلاش برای زنده نگه داشتن کسب و کار

۲۳. شخصی در شرایط درگیری جامعه با یک بیماری همه‌گیر، اقدام به تولید یک دستگاه ضدعفونی کننده برای ورودی مدارس و دانشگاه‌ها کرده و از این طریق خدمت مؤثری به جامعه نموده است. از طرفی سود مورد انتظار خود را نیز دریافت کرده است. او همزمان با ارائه محصول خود یک فرم نظرسنجی نیز ارسال کرده تا پیشنهادات مصرف‌کنندگان را برای ارتقاء سطح کیفی محصول دریافت کند. در این رابطه گزینه درست کدام است؟

- ۱) یادگیرنده بودن و انعطاف‌پذیری با شرایط مختلف یکی از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق می‌باشد.
- ۲) اعتماد به موفقیت صد در صدی و پیش‌بینی سود حداکثری یکی از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق می‌باشد.
- ۳) منحصر به فرد بودن کارآفرینان در ویژگی‌هایی مانند یاددهنده بودن و توان افزایش سود، یکی از علل موفقیت برخی از آن‌ها است که موجب تمایزشان از سایر کارآفرینان می‌شود.
- ۴) قدرت بالای ریسک‌پذیری در مواجهه بانظرات مختلف کاربران یکی از عواملی است که به تأیید این مطلب می‌پردازد: موفقیت، حاصل تفاوت در ویژگی‌های کارآفرینان موفق و عدم تشابه آن‌ها با دیگران است.

۲۴. در متن زیر به ترتیب به کدام ویژگی‌های یک کارآفرین موفق اشاره شده است؟

کارآفرین به کسی گفته می‌شود که محصول جدیدی را تولید و عرضه کند و حتی با ابداع روشی جدید برای تولید محصول مورد نظرش یک خلاقیت ویژه از خود نشان دهد، این شخص بینشی متفاوت از سایر تولیدکنندگان دارد که او را قادر به دیدن فرصت‌های مختلف موجود در جامعه می‌کند فرصت‌هایی که حتی ممکن است به ذهن دیگران خطور نکند. آن‌ها شجاعت خود را در دست گرفته و ریسک شروع فعالیتی را که احتمال شکست در آن وجود دارد می‌پذیرند و نهایتاً باید گفت که آن‌ها ایده‌های موجود در ذهن خود را امیدوارانه به کسب و کارهایی تبدیل می‌کنند که انتظار سودآوری در آن وجود دارد.

- ۱) سازمان دهنده - خوش بین - پرانگیزه - نوآور
- ۲) سازمان دهنده - تیزبین - ریسک‌پذیر - نوآور
- ۳) نوآور - خوش بین - پرانگیزه - ریسک‌پذیر
- ۴) نوآور - تیزبین - ریسک‌پذیر - خوش بین

۲۵. روزانه هزاران کسب و کار در کنار کسب و کارهای تازه متولد شده از بین می‌روند این عبارت بدان معناست که .....

- ۱) کارآفرینان با کار و تلاش بسیار خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند و این کار برای آن‌ها چندان دشوار نیست.
- ۲) مراقبت از کسب و کارها، نیازمند تلاش بسیار زیادی از طرف کارآفرینان می‌باشد.
- ۳) کسب و کارهای راه‌اندازی شده توسط کارآفرینان با احتمال زیان در مراحل اولیه همراه است اما شکست این نوع کسب و کارها در مقایسه با سایر کسب و کارها ناممکن است.
- ۴) راه‌اندازی یک کسب و کار موفق که پایدار و با دوام باشد تنها از طریق یک کارآفرین ممکن است نه هر کسی.

۲۶. چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

- الف** تنها ۲۵ درصد از کسب و کارهای نوپا قادر هستند پا را از شش سالگی فراتر بگذارند و به حیات خود ادامه دهند.
- ب** مراقبت و نگاه‌داری از کسب و کار و حفظ بقای آن برای کارآفرینان کار دشواری است؛ زیرا بسیاری از آن‌ها هنوز انگیزه، مهارت کافی، قدرت ریسک‌پذیری و توان نوآوری برای کسب و کار و تولید را ندارند.
- ج** غالباً کارآفرینان و صاحبان کسب و کارهای جدید به دنبال کسب درآمد و سود از فعالیت خود نیستند و صرفاً راه‌اندازی کسب و کار هدف آن‌ها می‌باشد.
- د** همان‌طور که احتمال شکست و از بین رفتن یک کسب و کار وجود دارد، به همان اندازه احتمال موفقیت و سودآوری هم در این فرایند کم نیست.
- ه** ویژگی نوآوری و ریسک‌پذیری از ابتدا در نهاد کارآفرینان قرار داشته و در مراحل مختلف زندگی اکتسابی نیست.

- ۲۷.** تفاوت قابل ملاحظه‌ای که در به‌کارگیری از امکانات فضای مجازی از گذشته تا به امروز وجود دارد، در ارتباط با کدام یک از مباحث مطرح شده زیر می‌باشد؟
- ۱) افزایش سطح درآمد خانوارها و فراهم شدن شرایط بالای رفاهی در زمان حال
  - ۲) نقش کارآفرینان در اختراع و راه‌اندازی این فضای خاص در دنیای کنونی
  - ۳) پیشرفت جوامع در برخورداری از سواد رسانه‌ای و رهاسازی باورهای قدیمی
  - ۴) کم شدن نقش دولت‌ها در عرصه اقتصاد و آزادی عمل بخش خصوصی برای ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان
- ۲۸.** کارآفرینان به منظور گرفتن تصمیمات مناسب در کدام مسائل باید به آگاهی و دانش زیاد مجهز باشند؟
- ۱) موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی انسانی
  - ۲) تعیین سود قطعی، شناسایی و حذف رقبا، افزایش سهم خود از بازار هدف نسبت به سایر تولیدکنندگان، افزایش هزینه‌های تولید
  - ۳) انتخاب شرکای تجاری، شناسایی بازارهای فروش محصول، حذف ریسک فعالیت، خرید امتیاز اختراع، اخذ مجوز ثبت شرکت
  - ۴) انتخاب کارفرما، تشکیل شرکت سهامی برای محصول تولیدی، تنظیم اساسنامه شرکت، واگذاری ریسک‌ها و مسئولیت‌ها به سهام‌داران
- ۲۹.** کدام گزینه در رابطه با آمارهای ارائه شده درباره کسب و کارهای موجود در ایران (و جهان) کاملاً درست است؟
- ۱) با توجه به پیشرفت تکنولوژی و تکامل تمدن‌ها روزانه هزاران کسب و کار جدید در دنیا به وجود می‌آید، در حالی که آمار کسب و کارهای خاتمه یافته در مقایسه با آن بسیار اندک است.
  - ۲) با در نظر گرفتن اهمیت سوددهی کسب و کارها و دشواری کار برای کارآفرینان در حفظ و مراقبت از آن‌ها، بیش‌تر کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی داشته و تقریباً نیمی از آن‌ها تا قبل از شش سالگی خاتمه می‌یابند.
  - ۳) با در نظر گرفتن هزینه‌های بالای راه‌اندازی کسب و کارهای شرکتی و مقررات ویژه دولت در رابطه با این نوع فعالیت‌ها، در ایران آمار ثبت شرکت‌های تولیدی نسبت به کشورهای دیگر فقط در حدود یک دهم درصد است.
  - ۴) با توجه به این که کسب و کارهای نوپا از حمایت‌های ویژه دولتی بهره‌مند می‌شوند، در تمام دنیا شرکت‌ها حداقل از جهت دوام و بقا و فارغ از بحث سوددهی عمر طولانی دارند.
- ۳۰.** خانم مُییری به‌عنوان یک کارآفرین در حوزه تولید محصولات بهداشتی کودکان، از ویژگی‌های نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسائل موجود در حرفه خود برخوردار است و با تبدیل ایده‌های منحصر به فرد خود به محصولات جدید و ایجاد رضایتمندی در مشتریان، کسب و کار خود را به موفقیت نزدیک می‌کند. این توضیحات بیان‌گر کدام ویژگی‌های مشترک بین کارآفرینان می‌باشد؟
- ۱) سازمان‌دهنده - تیزبین (۲) پراکنگیزه - تیزبین (۳) سازمان‌دهنده - نوآور (۴) پراکنگیزه - نوآور
- ۳۱.** با گسترش بیماری کرونا رئیس یک بیمارستان تخصصی با علم به این که پذیرش و بستری این گروه از بیماران احتمال کاهش مراجعین به بخش‌های دیگر را به دنبال دارد، از محل سرمایه شخصی خود به ایجاد یک بخش برای پذیرش این بیماران اقدام کرده و هم‌چنین واحد تحقیق و توسعه را نیز برای کشف واکسن از نظر مالی، نیروی انسانی و هم‌چنین تکنولوژی تجهیز کرده است. این شخص کدام یک از ویژگی‌های مشترک «کارآفرینان موفق» را با عملکرد خود به نمایش گذاشته است؟
- ۱) انعطاف‌پذیری (۲) مسئولیت‌پذیری (۳) ریسک‌پذیری (۴) خوش‌بینی
- ۳۲.** خانم ستایش‌پور دانشجوی دوره دکتری رشته شیمی در دوران شیوع یک بیماری همه‌گیر ویروسی با اختراع لباس‌های یک‌بار مصرف و ضد ویروس تحت عنوان لباس دوستدار طبیعت خدمت بزرگی به دنیا کرده است. با توجه به اضطراری بودن شرایط، او فراخوانی عمومی برای مشارکت افراد از نظر تخصص، سرمایه و سایر منابع منتشر کرده و با اتخاذ تصمیمات درست عوامل تولید را به طور کارا هماهنگ ساخته و مدیریت می‌کند. با توجه به این توضیحات کدام گزینه در این رابطه به درستی عنوان شده است؟
- ۱) یکی از ویژگی‌هایی که موجب موفقیت اکثر کارآفرینان می‌شود پذیرش هزینه‌های بالای فعالیت است.
  - ۲) یکی از علل موفقیت کارآفرینان، قدرت خطرپذیری بالای آن‌ها در مواجهه با عدم رضایت مشتری و عدم کسب سود بالا می‌باشد.
  - ۳) یکی از مواردی که در بررسی علل موفقیت کارآفرینان مورد توجه قرار می‌گیرد منحصر به فرد بودن آن‌ها در ویژگی‌هایشان می‌باشد.
  - ۴) یکی از ویژگی‌های مشترک همه کارآفرینان که نقش عمده‌ای در موفقیت آن‌ها دارد، سازمان‌دهنده بودن آن‌ها در به‌کارگیری منابع است.
- ۳۳.** مرصیه دانشجوی زیست‌شناسی است. او اخیراً دستگاهی اختراع کرده که با اصلاح نسل برخی گیاهان امکان پاکسازی هوای اطراف محدوده گیاهان را تا شعاع یک کیلومتری امکان‌پذیر می‌سازد. با فرض اینکه او در اختراع خود از ضریب ۸۵ در نوآوری و ضریب ۶۰ در ریسک‌پذیری برخوردار بوده باشد در این صورت، نرخ یا ضریب کارآفرینی او چند درصد است؟
- ۱) ۱۰ درصد (۲) ۶۵ درصد (۳) ۵۱ درصد (۴) ۱۴ درصد
- ۳۴.** ضریب کارآفرینی یک تولیدکننده ساختمان‌های هوشمند جدید برابر ۷۲ درصد تخمین زده شده است. با فرض اینکه سهم ریسک‌پذیری این فرد در تولید این نوع محصول برابر ۹۰ درصد باشد در این صورت ضریب نوآوری در این فعالیت چقدر است؟
- ۱) ۸۰ درصد (۲) ۱۳۸/۸ درصد (۳) ۶/۴۸ درصد (۴) ۶۵ درصد

بسته آموزشی ۲

هزینه‌های تولید

- تولیدکنندگان برای آغاز و تداوم فعالیت اقتصادی خود به عوامل تولید نیاز دارند و باید برای به‌کارگیری، آن‌ها را خریداری کنند. عوامل تولید عبارتند از:
  - منابع طبیعی:** تمام منابعی که خداوند به صورت طبیعی در اختیار بشر قرار داده است. شامل: زمین‌ها، دریاها، رودها، جنگل‌ها، معادن و ثروت‌های زیرزمینی، باد، خورشید، آب و ... نام دیگر منابع طبیعی، «عامل زمین» است.
  - نیروی انسانی:** که به عنوان مهم‌ترین عامل تولید و وظیفه ترکیب سایر عوامل را به عهده دارد. شامل: کارفرما، نیروی متخصص یا ماهر و سرمایه انسانی (همان مهارت و دانش نیروی انسانی)، نیروی نیمه ماهر و نیروی کار ساده (کارگران)
  - سرمایه:** به دو گروه سرمایه مالی و سرمایه فیزیکی تقسیم می‌شود.

انواع سرمایه	
سرمایه مالی	عبارت است از مبالغ و وجوهی که صرف خرید، اجاره و به کارگیری سایر عوامل تولید (منابع طبیعی، نیروی انسانی، سرمایه فیزیکی) می‌شود و با تبدیل شدن به سایر عوامل به طور غیرمستقیم در تولید نقش دارد.
سرمایه فیزیکی	به کالاهای سرمایه‌ای، ماشین‌آلات صنعتی و ابزار و تجهیزات به کار گرفته شده در فرایند تولید گفته می‌شود، این عامل در طول زمان بادوام بوده و با نقش خود (ارائه خدمات) موجب افزایش ارزش محصولات تولیدی می‌شود.

- هزینه‌های تولید:** تمام مبالغ و وجوهی که تولیدکننده برای به کارگیری، استخدام و یا خرید عوامل مختلف تولید صرف می‌کند (منابع طبیعی، نیروی انسانی، سرمایه مالی و فیزیکی) را هزینه‌های تولید می‌گویند.
- هرکسی به عنوان یک تولیدکننده، باید هزینه‌هایی که در فرایند تولیدی خود خرج می‌کند را محاسبه کند، همچنین باید درآمد حاصل از فعالیت را نیز محاسبه کند. این کار به منظور انتخاب صحیح و جلوگیری از زیان ضروری است.
- در هر فعالیتی، محلی برای کارگاه، دفتر، مغازه یا به طور کلی بنگاه در نظر گرفته می‌شود که مبالغی جهت خرید یا اجاره آن باید پرداخت شود.
- در هر کسب و کاری تعدادی نیروی انسانی برای کار استخدام می‌شوند و باید به آن‌ها حقوق و دستمزد پرداخت کرد.
- در آغاز یک فعالیت، مواد اولیه خریداری می‌شود تا در تولید به کار گرفته شود.
- همچنین هزینه‌های تأمین انرژی پرداخت و یا در نظر گرفته می‌شود.
- مبالغی نیز به عنوان هزینه تعمیر یا جایگزینی کالاهای سرمایه‌ای و ابزارآلات کار از روی درآمد به دست آمده کنار گذاشته می‌شود که به آن هزینه استهلاک سرمایه‌های فیزیکی گفته می‌شود.
- و هزینه‌های دیگری از این دست ...
- به طور کلی هر یک از صاحبان عوامل تولید در ازای عاملی که در اختیار تولیدکننده گذاشته‌اند، توقع دریافت بهای آن را دارند. به طور مثال:
  - نیروی انسانی در ازای فعالیت خود، حقوق و دستمزد را از تولیدکننده توقع دارد.
  - صاحب سرمایه مالی در ازای پولی که به فرایند تولید اختصاص داده (در اختیار تولیدکننده قرار داده است)، سود یا بهای خدمات مشارکت مالی را انتظار دارد.
  - صاحب منابع طبیعی در قبال عامل تولیدی خود که در اختیار تولیدکننده قرار داده، توقع بهای آن یا اجاره دارد.
  - صاحب سرمایه فیزیکی (ماشین‌آلات و ابزارآلات کار) در ازای سرمایه خود، بها یا اجاره آن را از تولیدکننده درخواست می‌کند.

اگر هزینه با علامت C نمایش داده شود، در این صورت:

$$C = \dots + \text{هزینه خرید مواد اولیه} + \text{هزینه حمل و نقل} + \text{اجاره یا بهای کالاهای سرمایه‌ای} + \text{بهای تأمین نیرو} + \text{سود سرمایه مالی} + \text{اجاره بنگاه} + \text{حقوق و دستمزد} = C$$

انواع هزینه‌های تولید

- هزینه‌های تولیدکنندگان به دو گروه دسته‌بندی می‌شود:
  - هزینه‌های آشکار (یا هزینه‌های مستقیم):** به طور کلی به هزینه‌هایی که در فرایند تولید قابل رؤیت هستند و واقعاً پرداخت می‌شوند، هزینه‌های آشکار یا مستقیم گفته می‌شود.

- هزینه‌های آشکار تولیدکنندگان
  - ← برای به کارگیری نیروی انسانی ← حقوق و دستمزد می‌پردازند.
  - ← برای محل فعالیت و کارگاه خود ← اجاره یا بهای آن را می‌پردازند.
  - ← برای استفاده از منابع طبیعی (مواد اولیه و مواد خام) ← بهای آن را می‌پردازند.
  - ← بابت به کارگیری منابع مالی ← سود و برای به کارگیری سرمایه فیزیکی ← بهای خدمات آن (اجاره) یا بهای کالای سرمایه‌ای را می‌پردازند.

یکی از هزینه‌های آشکار یا مستقیم با نام هزینه استهلاک مربوط به مبالغی می‌شود که تولیدکنندگان به طور سالیانه بابت تعمیر یا جایگزینی کالاهای سرمایه‌ای در نظر می‌گیرند. (می‌رویم قبلاً گفتیم خواستیم برات یادآوری کنم گشنگم)

۲ هزینه‌های پنهان (یا هزینه‌های غیرمستقیم): در درس‌های بعد به تفصیل توضیح داده خواهد شد.

درآمد تولیدکننده

- درآمد تولیدکننده: تمام مبالغی که تولیدکننده از فروش محصول خود طی یک دوره به دست می‌آورد، درآمد او محسوب می‌شود.
- اگر درآمد تولیدکننده را با I نامگذاری کنیم و تعداد محصول تولیدشده و فروخته‌شده را Q در نظر بگیریم و قیمت یک واحد محصول را نیز با P نام‌گذاری کنیم، در این صورت داریم:

قیمت یک واحد محصول $\times$ تعداد محصول فروخته‌شده = درآمد
 $I = Q \times P$

گاهی اوقات ممکن است تولیدکننده قادر به فروش همه محصولات تولیدی خود نباشد، لذا در محاسبه درآمد او باید حتماً تعداد محصولات فروخته‌شده مدنظر باشد، درحالی‌که در محاسبه هزینه‌ها، همه محصولات تولیدی باید در نظر گرفته شوند چون بابت تک‌تک آن‌ها هزینه‌هایی صرف شده است.

سود یا زیان

- تقاضا درآمد تولیدکننده از هزینه‌های تولیدی او میزان سود را تعیین می‌کند.
- اگر هزینه‌های تولید با علامت اختصاری C ، درآمد با I و سود با B نمایش داده شود در این صورت:

$$B = I - C$$

اگر درآمد از هزینه‌ها بیشتر باشد ($I > C$) در این صورت تولیدکننده سود ($+B$) کسب می‌کند؛ اما اگر درآمد از هزینه‌ها کم‌تر شود ($I < C$) قطعاً تولیدکننده با زیان ($-B$) مواجه می‌شود؛ علامت منفی در فرمول به معنی زیان در فرایند تولید می‌باشد.

بدانیم:
 $C \leftarrow$ هزینه‌ها
 $B \leftarrow$ سود
 $P \leftarrow$ قیمت
 $I \leftarrow$ Income درآمد
 $Q \leftarrow$ Quantity مقدار
 توجه کنید این علامت‌ها، قراردادی بین من و دانش‌آموزان است وگرنه الزامی برای حفظ کردن آن‌ها وجود ندارد.

ایستگاه حل مسئله

تولیدکننده‌ای در طول یک سال ۵۰۰ واحد کالا تولید و هر یک را به مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان به فروش رسانده است. اگر مبالغی که صرف به کارگیری عوامل مختلف تولیدی کرده است به این شرح باشد:

۱- حقوق ماهانه کارکنان جمعاً ۱۰ میلیون تومان ۲- خرید مواد اولیه برای یک سال ۱۰۰ میلیون تومان ۳- اجاره ماهیانه کارگاه ۵ میلیون تومان ۴- هزینه تأمین انرژی سالیانه ۲۰ میلیون تومان و ۵- هزینه نگهداری یا تعمیر کالاهای سرمایه‌ای برابر ۱۵ میلیون تومان در طول یک سال (هزینه استهلاک) در این صورت عملکرد تولیدکننده را از نظر سوددهی یا زیان‌دیدی ارزیابی کنید.

پاسخ

تومان $500 \times 1,000,000 = 500,000,000 = (P) \times (Q)$ قیمت هر واحد محصول $\times$ تعداد محصول فروخته‌شده = درآمد تولیدکننده
 هزینه استهلاک سالیانه + تأمین انرژی سالیانه + اجاره سالیانه کارگاه + خرید مواد اولیه سالیانه + حقوق سالیانه = (C) جمع هزینه‌های تولید برای یک سال
 تومان $315 = 315,000,000 = 10 \times 12 + 100 + 20 + 15 = (C)$ جمع هزینه‌های تولید برای یک سال
 (سود) تومان $185,000,000 = 500,000,000 - 315,000,000 = (B)$ سود (یا زیان) = درآمد (I) - جمع هزینه‌ها (C)
 از آن جایی که تقاضا درآمد و هزینه‌ها، عدد مثبتی شده پس تولیدکننده سود کرده است.

بچه‌ها این فرمول‌ها هم احتمالاً به کارتون میاد لطفاً یادشون بگیرید:

- ۱) $B = (Q \cdot P) - C$ ۲) $C = I - B$ ۳) $I = B + C$ سود = B مقدار = Q درآمد = I
 ۴) $C = (Q \cdot P) - B$ ۵) $Q \cdot P = B + C$ = P قیمت   = C هزینه

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

- ۳۵.** در رابطه با عوامل تولید که توسط کارآفرینان و مؤسسان کسب و کارها به کار گرفته می‌شوند می‌توان گفت:
- (۱) به چهار گروه کالاهای واسطه‌ای، تکنولوژی، سرمایه و نیروی متخصص دسته‌بندی می‌شوند.
  - (۲) به سه گروه کارفرما، نیروی متخصص و کارگر ساده دسته‌بندی می‌شوند.
  - (۳) به چهار گروه نیروی کار، سرمایه مالی، سرمایه فیزیکی و فناوری دسته‌بندی می‌شوند.
  - (۴) به سه گروه منابع طبیعی، نیروی انسانی و سرمایه دسته‌بندی می‌شوند.
- ۳۶.** عوامل تولید مختلف شامل چند گروه بوده و کدامند؟
- (۱) سه گروه: منابع و امکانات تولید - کارآفرین - بودجه
  - (۲) چهار گروه: منابع و امکانات طبیعی - نیروی انسانی - سرمایه - دانش و تکنولوژی
  - (۳) سه گروه: منابع و امکانات طبیعی - نیروی انسانی - سرمایه
  - (۴) چهار گروه: منابع و امکانات تولید - کارآفرین - بودجه - دانش و تکنولوژی
- ۳۷.** عبارت درست کدام است؟
- (۱) یک کارآفرین موفق برای انتخاب درست به جزئیاتی چون هزینه‌های آشکار و درآمدها نمی‌پردازد و مستقیماً به سراغ هزینه پنهان می‌رود.
  - (۲) یک کارآفرین موفق برای انتخاب عقلانی و درست در فرایند فعالیت اقتصادی خود باید هزینه‌ها و درآمدهایش را محاسبه کند.
  - (۳) یک کارآفرین با ویژگی یاددهنده بودن خود، عوامل تولیدی نامناسب را نیز به عوامل کارآمد تبدیل می‌کند.
  - (۴) یک کارآفرین با چشم‌پوشی از هزینه‌هایی چون هزینه فرصت از دست رفته، سود واقعی فعالیت خود را افزایش می‌دهد.
- ۳۸.** زمانی که دولت یا یک شخص حقیقی به‌عنوان صاحب معدن، منبع تولیدی خود را برای مدت معینی در اختیار تولیدکننده قرار می‌دهد تا با بهره‌برداری از آن، محصول موردنیاز جامعه را تولید کند در ازای این عمل خود چه توقعی از تولیدکننده دارد؟
- (۱) بهای فروش منابع طبیعی را از تولیدکننده دریافت کند.
  - (۲) سود سرمایه فیزیکی خود را از تولیدکننده دریافت کند.
  - (۳) اجاره عامل زمین را ماهانه از تولیدکننده دریافت کند.
  - (۴) در سود و زیان تولید شریک شده و به‌عنوان صاحب محصول معرفی شود.
- ۳۹.** در رابطه با «هزینه‌های تولید» می‌توان گفت:
- (۱) تمام مبالغ و وجوهی که صرف خرید، اجاره و یا به‌کارگیری عوامل مختلف تولیدی می‌شود.
  - (۲) تمام مبالغی که به‌عنوان تولیدکننده صرف به‌کارگیری نیروی انسانی می‌کنید تا به همراه هم فرایند تولید را آغاز کنید.
  - (۳) تمام مبالغی که بعد از تولید محصول از فروش آن حاصل می‌شود.
  - (۴) تفاضل تمام مبالغ ناشی از تولید کالا و مبالغی که صرف خرید عوامل تولید شده است.
- ۴۰.** کشاورزی که از زمین فرد دیگری برای فعالیت کشاورزی خود استفاده می‌کند در مقابل آن به صاحب زمین ..... را می‌پردازد.
- (۱) سود فعالیت (۲) بهره آن (۳) اجاره - بها (۴) سود - بهره
- ۴۱.** کسی که از سرمایه فیزیکی دیگری برای بهره‌برداری از معادن استفاده می‌کند در مقابل باید به صاحب سرمایه فیزیکی و صاحب معدن به ترتیب ..... و ..... بپردازد.
- (۱) اجاره - اجاره (۲) سود - سود (۳) بهره - مزد (۴) مزد - بهره
- ۴۲.** برای صید صدف و میگو از دریاها استفاده می‌شود که جزو ..... محسوب می‌شود.
- (۱) عامل زمین (۲) عامل سرمایه (۳) مواد خام (۴) نیروی کار
- ۴۳.** همه عبارت‌ها بیانگر مفهوم سرمایه فیزیکی هستند؛ به جز:
- (۱) در فرایند تولید، خدمات آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.
  - (۲) با تبدیل به عوامل تولید به فرایند تولید کمک می‌کند.
  - (۳) در طول زمان بادوام هستند و تولیدکننده با آن‌ها در محصولات ارزش بیش‌تری ایجاد می‌کند.
  - (۴) شامل ابزار تولید و تجهیزاتی است که به وسیله بنگاه‌های تولیدی به کار گرفته می‌شود.
- ۴۴.** مواد خامی که صنعتگران در فعالیت‌های تولیدی خود به کار می‌گیرند از کجا تأمین شده و جزو کدام یک از عوامل تولیدی است؟
- (۱) بازار محصولات - عامل سرمایه
  - (۲) معادن - منابع و امکانات طبیعی
  - (۳) معادن - عامل کار
  - (۴) بازار محصولات - عامل تولید
- ۴۵.** ابزار و تجهیزات فیزیکی که در فرایند ساخت کالاهای لوکس چوبی به کار گرفته می‌شود در گروه ..... قرار می‌گیرد.
- (۱) خدمات (۲) نیروی کار (۳) منابع طبیعی (۴) سرمایه

۴۶. شخصی که از اسب خود در اطراف جنگل‌ها برای تفریح و گردش مسافران استفاده کرده و درآمد کسب می‌کند از کدام یک از عوامل تولید استفاده کرده است؟

- (۱) عامل کار (۲) سرمایه مالی (۳) منابع طبیعی (۴) سرمایه فیزیکی

۴۷. مبالغی که تولیدکننده از فروش محصولات تولیدی خود کسب می‌کند با عنوان ..... معرفی می‌شود.

- (۱) سود (۲) درآمد (۳) هزینه (۴) بودجه

۴۸. در صورتی که ..... تولیدکننده می‌تواند بگوید که سود کسب کرده است.

- (۱) تمام محصولات تولیدی به فروش برسد، (۲) درآمد تولید از سود به دست آمده بیشتر باشد،
(۳) هزینه‌های تولید از درآمد تولید کم‌تر باشد، (۴) قیمت محصول تولیدی مناسب باشد،

۴۹. درآمد تولیدکننده‌ای که ۸۰ درصد محصولات تولیدی خود را به ارزش هر واحد ۱۰,۰۰۰ تومان به فروش رسانده با فرض این‌که تعداد محصول تولیدی او ۴۰۰ واحد باشد، چقدر است؟

- (۱) ۸۰۰,۰۰۰ تومان (۲) ۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان (۳) ۳,۲۰۰,۰۰۰ تومان (۴) ۳۲,۰۰۰ تومان

۵۰. نیروی انسانی در برابر کاری که برای فرایند تولید انجام می‌دهد.....

- (۱) توقع دریافت دستمزد دارد. (۲) توقع دریافت سود و بهره دارد. (۳) توقع دریافت هزینه دارد. (۴) توقع دریافت خدمات دارد.

۵۱. درآمد تولیدکننده از ..... به دست می‌آید.

- (۱) تفاضل تعداد محصول و قیمت آن (۲) حاصل ضرب هزینه در سود
(۳) تعداد محصول فروخته شده ضرب در قیمت آن (۴) مابه‌التفاوت یا تفاضل هزینه و سود

۵۲. اگر سود با علامت اختصاری B، درآمد با I، هزینه با C، تعداد کالا با Q و قیمت آن با P مشخص شود، در این صورت کدام فرمول درست است؟

- (۱) $I = (Q \cdot P) - B$ (۲) $Q \cdot P = B - C$ (۳) $B = (Q \cdot P) + I$ (۴) $C = (Q \cdot P) - B$

۵۳. تولیدکننده‌ای در طول یک سال ۲۵,۰۰۰ واحد کالا با قیمت هر واحد ۲۰,۰۰۰ تومان تولید و به فروش می‌رساند. اگر مجموع هزینه‌های ماهیانه او برابر ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد در این صورت عملکرد او از نظر کسب سود یا زیان چگونه خواهد بود؟

- (۱) ۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان زیان (۲) ۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود (۳) ۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود (۴) ۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان زیان

۵۴. تولیدکننده‌ای برای هر واحد محصول تولیدی خود قیمت ۱۵,۰۰۰ تومان را در نظر گرفته اگر تولید ماهانه او برابر ۲,۰۰۰ واحد باشد و در پایان سال از فروش محصول درآمدی برابر ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان کسب کرده باشد، با فرض این‌که هزینه تولید هر واحد محصول ۶,۰۰۰ تومان باشد در این صورت:
الف) عملکرد تولیدکننده از نظر کسب سود یا زیان چگونه است؟

ب) تعداد محصول به فروش رفته چند واحد است؟

- (۱) ۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود - ۲۲,۰۰۰ واحد (۲) ۱۵۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود - ۲۴,۰۰۰ واحد
(۳) ۱۵۶,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود - ۲۰,۰۰۰ واحد (۴) ۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود - ۲۱,۰۰۰ واحد

۵۵. با توجه به اطلاعات مندرج در جدول مقابل

الف) درآمد تولیدکننده چقدر است؟

ب) سود تولیدکننده چقدر است؟

- (۱) الف) ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ دلار ب) ۳۸,۲۰۰,۰۰۰ دلار
(۲) الف) ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ دلار ب) ۳۵,۲۰۰,۰۰۰ دلار
(۳) الف) ۷۲,۰۰۰,۰۰۰ دلار ب) ۳۵,۱۸۸,۰۰۰ دلار
(۴) الف) ۷۲,۰۰۰,۰۰۰ دلار ب) ۳۰,۶۵۶,۰۰۰ دلار

تعداد کالای تولید شده در یک سال	۸,۰۰۰ واحد
متوسط حقوق سالیانه کارکنان	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ دلار
خرید مواد اولیه سالیانه	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ دلار
هزینه نگه‌داری سالیانه کالاهای سرمایه‌ای	برابر ۲۰ درصد درآمد تولیدکننده
اجاره ماهانه کارگاه	۴۰۰,۰۰۰ دلار
مجموع هزینه‌های تأمین انرژی و حمل و نقل به طور ماهانه	۱۲,۰۰۰ دلار
قیمت هر واحد محصول	۱۰,۰۰۰ دلار
تعداد کالای فروخته شده در یک سال	۷,۲۰۰ دلار

۵۶. همه عبارت‌ها در رابطه با عملکرد سالیانه تولیدکنندگان درست هستند به جز.....

- (۱) اگر هزینه‌های تولید را از سود تولیدکننده کم کنیم، درآمد حاصل از تولید به دست می‌آید.
(۲) تمام مبالغ و وجوهی که صرف خرید، اجاره و یا به‌کارگیری عوامل مختلف تولیدی می‌شود را هزینه‌های تولید می‌گویند.
(۳) اگر هزینه‌های تولید از درآمد آن کم‌تر باشد، طبیعتاً تولیدکننده زیان کرده است.
(۴) با فرض این‌که به ترتیب از راست به چپ، درآمد، تعداد، قیمت، سود و هزینه با علامت‌های اختصاری $(C - B - P - Q - I)$ معرفی شوند، در

این صورت: $C = (P \cdot Q) - B$

بسته آموزشی ۳

راه‌های جلوگیری از زیان

هیچ تولیدکننده‌ای در فرایند تولیدی خود تمایلی به زیان دیدن ندارد. اگر هزینه‌های تولیدکننده از درآمد او بیش‌تر شود، فرد زیان می‌کند، پس تولیدکنندگان برای جلوگیری از زیان از دو طریق باید عمل کنند:

۱ یا این‌که درآمد خود را افزایش دهند: $B = I \uparrow - C$

راه‌های افزایش درآمد] جست‌وجوی بازار مناسب (از طریق بازاریابی) تعیین قیمت مناسب

۲ و یا این‌که هزینه‌های خود را کاهش دهند (تا موجب افزایش بهره‌وری شود): $B = I - C \downarrow$

راه‌های کاهش هزینه‌ها] پرهیز از استخدام نیروی کار غیرضروری جلوگیری از ریخت و پاش‌ها صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی

برای افزایش میزان درآمد، بدون این‌که تغییری در میزان تولید ایجاد شود ۱ باید از طریق بازاریابی برای محصول خود بازار مناسبی پیدا کنیم یا از ابتدا با توجه به نیاز بازار مورد نظرمان دست به تولید محصول بزنیم.

۲ هم‌چنین با تعیین یک قیمت مناسب (نه کم و نه زیاد) و متناسب با کیفیت کالا می‌توانیم درآمد خود را افزایش دهیم.

برای کاهش هزینه‌ها بدون این‌که تغییری در میزان تولید ایجاد شود باید بهره‌وری افزایش یابد، یعنی: ۱- از طریق صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی ۲- پرهیز از استخدام نیروی کار غیرضروری و ۳- جلوگیری از ریخت و پاش‌های اضافی طی فرایند تولید، هزینه‌های تولید کاهش یابد.

بیشتر بدانیم

بهره‌وری: یعنی با منابع و امکانات ثابت (ورودی‌های تولید) به محصول بیش‌تری نسبت به قبل (خروجی‌های تولید) برسیم. به‌طور کلی بهره‌وری یعنی استفاده بهینه (بهرتر) از عوامل و منابع و امکانات موجود و محدود.

کسب درآمد حلال

- برخی افراد از راه‌های غیرقانونی، مخالف با ارزش‌های دینی و سوء استفاده از اعتماد مردم، میزان درآمد خود را افزایش می‌دهند.
- برخی نیز همواره به دنبال خرید ارزان و فروش با قیمت بالا هستند.
- برخی از طریق انحصاری کردن خرید و فروش برخی محصولات، درآمد خود را به شدت افزایش می‌دهند و رقبای خود را با شگردهای مختلف و غیراخلاقی از بازار خارج می‌کنند.
- برخی افراد با بزرگ‌نمایی، کالای خود را برخلاف آنچه است نمایش می‌دهند. (تداعی کیفیت کاذب در ذهن خریدار)
- برخی به فروش محصولات غیراخلاقی می‌پردازند.
- برخی نیز با احتکار کالا (که یک عمل حرام است) بخش عمده‌ای از بازار را به خود اختصاص می‌دهند. (در زمان ارزانی انبار می‌کنند و زمانی که گران شد می‌فروشند).
- برخی با فریب مردم، رشوه دادن، رشوه گرفتن، رباخواری، رانت و سایر فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی اقتصاد جامعه را به مرحله سقوط کشیده و رفاه جامعه را کاهش می‌دهند.
- تمام موارد بالا منجر به کسب درآمد حرام شده و این نحوه عملکرد در هر دین و آیینی بسیار ناپسند و ضدارزشی می‌باشد. به‌طور معمول عملکرد این گروه از افراد اینگونه است که برای جلوگیری از شناسایی به شهرهای بزرگ کوچ می‌کنند تا مانع شناسایی آن‌ها شود.

هیچ هدفی آن‌قدرها ارزشمند نیست که برای دستیابی به آن به هر وسیله ضدارزشی و حرامی متوسل شد.

آیه ۸۵ سوره هود مصداق بارزی در بیان این روش غیراخلاقی می‌باشد:

﴿وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا بِالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾

«ای قوم، در سنجش وزن اجناس عدالت کنید و آن را تمام و کمال دهید و به اشیاء مردم عیب مگذارید و از حق آنان نگاهید و زمین را به فساد نکشید.»

افراد که فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی انجام می‌دهند، ۱ نه تنها به هم‌نوعانشان ظلم می‌کنند، ۲ بلکه برکتی که به واسطه کسب درآمد حلال به‌دست می‌آید را نیز از زندگی خودشان دور می‌کنند و ۳ اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمه سقوط قرار می‌دهند.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

- ۵۷.** آقای رضایی در پایان سال کاری خود پس از بررسی صورت‌های مالی متوجه شده است که با وجود رعایت اصول در استخدام نیروی کار و جلوگیری از اسراف مواد اولیه و انرژی و بدون این‌که تغییری در میزان تولید خود داده باشد، زیان کرده و تعداد قابل توجهی از محصولاتش با وجود کیفیت مناسب به فروش نرفته است، کدام راهکار می‌تواند به او کمک کند تا جلوی زیان خود را بگیرد؟
- (۱) پرهیز از استخدام نیروی کار تخصصی و تعدیل نیروی انسانی
  - (۲) تعیین قیمت مناسب برای محصول و پیدا کردن بازار مناسب برای آن
  - (۳) استفاده از مواد اولیه ارزان قیمت و صرفه‌جویی در مصرف آن
  - (۴) افزایش قیمت محصول و جذب مشتری بیشتر با شگردهای تبلیغاتی
- ۵۸.** آقای اسدپور در پایان سال کاری با بررسی آمارهای ارائه شده توسط حسابدار شرکت متوجه می‌شود که به دلیل بالا بودن هزینه‌های تولید، دچار زیان مالی شده است، راهکار مناسب برای جبران یا جلوگیری از این مشکل کدام می‌باشد؟
- (۱) تعداد محصولات تولیدی خود را کاهش دهد.
  - (۲) قیمت محصول خود را افزایش دهد.
  - (۳) از ادامه کار نیروی کار غیرضروری ممانعت کند.
  - (۴) مواد اولیه ارزان قیمت خریداری کند.
- ۵۹.** تولیدکنندگان و کارآفرینان برای دستیابی به هدف «جلوگیری از زیان» چه اقدامی در جهت «افزایش درآمد» خود می‌کنند؟
- (۱) تولید انبوه و انباشته کردن بازارها از کالای مورد نظر
  - (۲) تعیین قیمت مناسب و فراهم کردن بازار مناسب از طریق بازاریابی
  - (۳) افزایش هزینه‌ها در جهت تولید محصولات با کیفیت و با فناوری بالا
  - (۴) به‌کارگیری و استخدام نیروی انسانی متخصص بیشتر و کارآمدتر
- ۶۰.** در چه صورتی بدون تغییر در میزان تولید، سود بنگاه اقتصادی افزایش می‌یابد؟
- (۱) با صرفه‌جویی در مواد اولیه کالا و فروش بیش‌تر آن و به‌کارگیری عوامل انسانی ارزان قیمت
  - (۲) با افزایش هزینه‌های پنهان و بازاریابی مناسب برای تولید کالاهای لوکس و سفارشی
  - (۳) با افزایش قیمت محصول و جست‌وجوی بازارهای خارجی
  - (۴) با کم کردن هزینه‌ها از طریق صرفه‌جویی، بازاریابی، تعیین قیمت مناسب و افزایش بهره‌وری
- ۶۱.** کدام‌یک از موارد زیر مصداق کارآفرینی می‌باشد؟
- (۱) ساخت فضاهای مجازی آموزشی مثل وبینارها در شرایط شیوع بیماری کرونا
  - (۲) پرورش گیاهان آپارتمانی در خانه به شکل سنتی و فروش از طریق تبلیغات
  - (۳) راه اندازی یک تعمیرگاه لوازم خانگی در بخشی از پارکینگ منزل که بدون استفاده مانده
  - (۴) الگوبرداری از سایر مدرسان خطاطی و آموزش این هنر در فضای مجازی
- ۶۲.** آقای قاسمی در یکی از شهرهای بزرگ کشور با به‌کارگیری تبلیغات حرفه‌ای برای معرفی محصولات وارداتی کم کیفیت چینی این کالاها را به قیمت زیاد به مردم تحمیل می‌کند. این مشخصات رفتاری، مصداق بارز کدام گروه از افراد است؟
- (۱) احتکار کردن
  - (۲) اختلاس کردن
  - (۳) بزرگنمایی و از کاه کوه ساختن
  - (۴) کم‌فروشی و حرام‌خواری
- ۶۳.** آقای رادمنش با خرید امتیاز اختراع یک دانشمند و با به‌کارگیری سرمایه خود و همکاری نیروهای متخصص و استفاده از عوامل تولید با کیفیت توانسته محصول جدیدی را روانه بازار کند و با تبلیغات خاص نسبت به محصولات مشابهی که قبل از محصول او وارد بازار شده‌اند تنها تأمین‌کننده این محصول به قیمت بالا شده است در این رابطه، گزینه درست کدام است؟
- (۱) او کارآفرین است و با نوآوری و پذیرش ریسک رقابت توانسته ایده جدید خود را تبدیل به یک محصول نو کند.
  - (۲) او صاحب کسب و کار است و با فعالیت‌های منفی و انحصار غیرقانونی به جامعه و رفاه مردم آسیب وارد می‌کند.
  - (۳) او کارآفرین است و با به‌کارگیری ویژگی نوآوری و تیزبینی خود فرصت‌های کسب و کار را قبل از این‌که مورد استفاده دیگران قرار گیرد، درک کرده و فعالیت خود را انحصاری کرده است.
  - (۴) او صاحب کسب و کار است و با مهارت، ابتکار عمل و نوآوری خود توانسته محصول جدیدی را برای رفع نیاز اعضای جامعه وارد بازار کند، اگرچه موجب زیان سایر تولیدکنندگان شده است.

۶۴. یک واردکننده لوازم ورزشی برای افزایش درآمد و سود سالیانه خود با به‌کارگیری روش‌هایی نظیر ارزان خریدن و گران فروختن، ایجاد بازار انحصاری به قصد خارج کردن تولیدکنندگان رقیب از بازار و افزایش سود خود از طریق احتکار کالا، به هدف اقتصادی خود دست یافته است. عبارت درست در رابطه با متن بالا کدام است؟

- (۱) هدف اصلی همه افراد در زندگی اجتماعی رفع نیازهای خود و خانواده می‌باشد لذا به‌کارگیری ابزار و وسایل مختلف قابل توجیه می‌باشد.
- (۲) این فرد با برخورداری از ویژگی‌های یک کارآفرین، میزان سود خود و منافع عمومی حاصل از این فعالیت را افزایش داده و با در نظر گرفتن منافع اجتماعی به عنوان وسیله، هدف افزایش قیمت را توجیه کرده است.
- (۳) این فرد به‌عنوان یک کارآفرین با وجود برخورداری از ویژگی تیزبینی، ریسک‌پذیری، نوآوری و سازمان‌دهندگی قادر نبوده افزایش سود را به‌عنوان یک وسیله، با هدف افزایش قیمت توجیه کند.
- (۴) هدف اصلی تمام تولیدکنندگان و افرادی که در عرصه اقتصاد مشغول به فعالیت هستند کسب سود می‌باشد اما تحقق این هدف به‌کارگیری هر وسیله‌ای را توجیه نمی‌کند.

۶۵. مبالغی را که تولیدکنندگان صرف فعالیت تولیدی می‌کنند ..... و مبالغی را که از فروش محصولات مختلف خود کسب می‌کنند ..... می‌نامند.

- (۱) سرمایه - سود (۲) سرمایه مالی - فروش نهایی (۳) هزینه - درآمد (۴) پس‌انداز - نقدینگی

۶۶. کسب درآمد از چه طریق محقق می‌شود و در صورتی که هزینه‌ها عددی کم‌تر از درآمد را نشان دهند، عملکرد تولیدکننده چگونه بوده است؟

- (۱) از حاصل ضرب درآمد و هزینه‌ها - سود کرده است
- (۲) از فروش محصولات تولیدی - سود کرده است
- (۳) با تولید محصولات مختلف - زیان کرده است
- (۴) از تفاضل سود از هزینه‌ها - زیان کرده است

۶۷. تولیدکننده‌ای در پایان سال، عملکرد خود را مورد ارزیابی قرار داده است. اگر درآمد را با علامت اختصاری (I)، هزینه‌ها را با (C) و سود را با (B) نمایش دهیم در این صورت کدام رابطه نحوه محاسبه عملکرد تولیدکننده را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) $B = I + C$
- (۲) $C = I - B$
- (۳) $I = C - B$
- (۴) $C = I + B$

۶۸. در صورت‌های مالی یک تولیدکننده، عدد هزینه‌ها برابر ۶۲۵ هزار دلار برآورد شده است. تعداد محصول تولیدی به فروش رسیده به قیمت هر واحد ۵۰۰ دلار برابر ۲,۰۰۰ واحد می‌باشد. عملکرد تولیدکننده را ارزیابی کنید.

- (۱) ۱۲۵ هزار دلار زیان (۲) ۳۷۵ هزار دلار زیان (۳) ۳۷۵ هزار دلار سود (۴) ۱۲۵ هزار دلار سود

۶۹. یک تولیدکننده پوشاک مردانه در طول یک سال ۲,۶۰۰ واحد کالا تولید و هر یک را به قیمت ۳۰۰,۰۰۰ تومان به فروش رسانده است. در صورتی که مجموع مبالغ صرف شده جهت خرید، اجاره و به‌کارگیری عوامل تولیدی ماهانه برابر ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد، در این صورت عملکرد او از نظر سوددهی یا زیان‌دیدگی در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) ۷۸۰ میلیون تومان سود کرده است.
- (۲) ۱۸۰ میلیون تومان زیان دیده است.
- (۳) ۷۶۵ میلیون تومان درآمد داشته است.
- (۴) ۶۰۰ میلیون تومان منفعت برده است.

۷۰. سهمی که به صاحب سرمایه مالی در فرایند تولید تعلق می‌گیرد چه نام دارد؟

- (۱) سود (۲) دستمزد (۳) درآمد (۴) هزینه

۷۱. صاحب سرمایه فیزیکی در مقابل در اختیار قرار دادن سرمایه خود، چه توقعی از بنگاه تولیدی دارد؟

- (۱) ثبات هزینه‌ها (۲) افزایش تولید (۳) دریافت اجاره (۴) نظارت بر تولید

۷۲. عبارت «وجه و مبالغی که صرفاً برای به‌کارگیری یا خرید عوامل نیروی انسانی، سرمایه فیزیکی و عامل زمین صرف می‌شود.» به کدام مفهوم مرتبط است؟

- (۱) درآمد تولیدکننده (۲) سود تولیدکننده (۳) هزینه‌های تولید (۴) سرمایه مالی

۷۳. حاصل ضرب تعداد محصول فروخته شده در قیمت یک واحد محصول برابر است با .....

- (۱) درآمد (۲) سود (۳) هزینه (۴) اجاره

۷۴. تولیدکننده‌ای که به منظور تأمین منابع مالی خود از بانک وام دریافت کرده، مبالغی را که ماهانه به‌عنوان سود به بانک می‌پردازد جزء کدام یک از موارد زیر به حساب می‌آورد؟

- (۱) سود عملیاتی (۲) سرمایه (۳) هزینه‌های تولیدی (۴) درآمد تولید

۷۵. تولیدکنندگان در مقابل به‌کارگیری نیروی انسانی به کارگران و کارمندان خود مبالغی را تحت عنوان ..... یا ..... می‌پردازند.

- (۱) درآمد - هزینه (۲) مزد - حقوق (۳) سود - دستمزد (۴) حقوق - سود

۷۶. تولیدکننده‌ای از فروش ۴,۰۰۰ واحد محصول تولیدی خود ۵۰۰ میلیون تومان سود کسب کرده است. اگر هزینه‌های تولیدی او در طول یک سال برابر ۲ میلیارد تومان باشد در این صورت عبارت درست در رابطه با عملکرد او کدام است؟

- (۱) درآمد تولیدکننده برابر است با ۲/۵ میلیارد تومان
(۲) درآمد تولیدکننده برابر است با ۱/۵ میلیارد تومان
(۳) درآمد تولیدکننده برابر است با ۱۸۰ میلیارد تومان
(۴) درآمد تولیدکننده برابر است با ۷/۵ میلیارد تومان

۷۷. اگر یک تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود زیان دیده باشد، در صورتی که درآمد او از فروش ۸,۰۰۰ واحد محصول به قیمت هر واحد ۱۰۰ هزار تومان حاصل شده باشد یعنی.....

- (۱) احتمالاً هزینه‌های او باید در حدود یک میلیارد تومان باشد.
(۲) هزینه‌های او دقیقاً ۷۰۰ میلیون تومان است.
(۳) هزینه‌های او دقیقاً برابر ۸۰۰ میلیون تومان شده است.
(۴) احتمالاً هزینه‌های او باید در حدود ۵۰۰ میلیون تومان شده باشد.

دی ۱۴۰۱

۷۸. با توجه به اطلاعات مربوط به یک کارگاه تولیدی، نتیجه عملکرد این کارگاه در طی یک سال گذشته چگونه بوده است؟

الف) اجاره کارگاه ۳۰ میلیون ریال در سال
ب) خرید ماشین‌آلات ده برابر اجاره کارگاه

ج) خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه ۲۰ میلیون ریال
د) خرید ماده اولیه دو برابر اجاره کارگاه

ه) درآمد حاصل از فروش محصول ده برابر خرید مواد اولیه
و) پرداخت حقوق ۱۵۰ میلیون ریال در سال

(۱) ۶۰ میلیون ریال سود (۲) ۸۰ میلیون ریال سود (۳) ۶۰ میلیون ریال ضرر (۴) ۸۰ میلیون ریال ضرر

۷۹. یک بنگاه تولیدکننده مواد پروتئینی در سال ۹۶، ۵۰,۰۰۰ واحد وزنی سوسیس به ارزش هر واحد ۲۵,۰۰۰ تومان و ۲۰,۰۰۰ واحد وزنی کالباس به ارزش هر واحد ۳۰,۰۰۰ تومان تولید کرده است. چنانچه در پایان سال سود حاصل از فروش تمام محصولات برابر ۱,۰۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان باشد، مجموع مبالغ پرداختی تولیدکننده برای به‌کارگیری عوامل تولیدی چقدر بوده است؟

(۱) ۱,۸۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان (۲) ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان (۳) ۱۱۴,۲۸۵,۰۰۰ تومان (۴) ۲,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۸۰. با توجه به اطلاعات جدول فرضی روبه‌رو، کدام گزینه به‌درستی عملکرد سالانه این بنگاه را نشان می‌دهد؟

(۱) ۱,۲۱۸,۰۰۰ دلار سود

(۲) ۱,۲۱۸,۰۰۰ دلار زیان

(۳) ۸۸۸,۰۰۰ دلار زیان

(۴) ۸۸۸,۰۰۰ دلار سود

تعداد محصول تولید شده	۱,۵۰۰ واحد
تعداد کارکنان بنگاه	۲۰ نفر
حقوق ماهانه هر فرد	۱,۵۰۰ دلار
اجاره سالانه ساختمان بنگاه	۱۲۰,۰۰۰ دلار
خرید مواد اولیه سالانه	۸۰,۰۰۰ دلار
هزینه تأمین انرژی به‌طور سالانه	۲۲,۰۰۰ دلار
هزینه سالانه استهلاک کالاهای سرمایه‌ای	۳۰,۰۰۰ دلار
قیمت هر واحد محصول	۱,۰۰۰ دلار

۸۱. آقای صابونچی از تولیدکنندگان بخاری گازی در شهر اردبیل است او اطلاعات عملکردی خود را در صورت‌های مالی شرکت به شرح جدول مقابل تنظیم کرده است. در رابطه با میزان موفقیت یا عدم موفقیت او می‌توان گفت:

(۱) درآمد تولیدکننده برابر یک میلیارد تومان و میزان سود او برابر چهارصد و هفتاد میلیون تومان است.

(۲) درآمد تولیدکننده برابر یک میلیارد تومان و میزان زیان او صد و نود میلیون تومان است.

(۳) درآمد تولیدکننده برابر یک میلیارد و صد و پنجاه میلیون تومان و میزان زیان او برابر چهل میلیون تومان است.

(۴) درآمد تولیدکننده برابر یک میلیارد و صد و پنجاه میلیون تومان و میزان سود او برابر ششصد و سی میلیون تومان است.

۸۲. حسابدار یک بنگاه تولیدی با در دست داشتن اطلاعات مقابل، اقدام به تنظیم صورت‌های مالی بنگاه کرده است، با فرض این‌که ساختمان بنگاه و کالاهای سرمایه‌ای ارثیه پدری صاحب بنگاه باشد در این صورت عملکرد سالیانه تولیدکننده چگونه بوده است؟

(۱) تولیدکننده از فعالیت خود ۶۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان زیان دیده است.

(۲) تولیدکننده از فعالیت خود نه سود کرده و نه زیان دیده است.

(۳) تولیدکننده از فعالیت خود ۶۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود برده است.

(۴) تولیدکننده از فعالیت خود ۱,۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود برده است.

تعداد محصول تولید شده	۲,۳۰۰ واحد
قیمت هر واحد محصول	۵۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه خرید مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای جمعاً و به‌صورت سالانه	۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
اجاره ماهانه کارگاه	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
حقوق ماهانه ۲۵ نفر کارکنان کارخانه	۶۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
تعداد محصول فروخته شده	۲,۰۰۰ واحد
هزینه استهلاک کالاهای سرمایه‌ای سالانه	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان

حقوق و دستمزد ماهانه کارکنان	۵۰ میلیون تومان
قیمت هر واحد محصول	۴۰۰ هزار تومان
هزینه استهلاک سالیانه	۱۵۰ میلیون تومان
خرید مواد اولیه به‌صورت سالیانه	۲۰۰ میلیون تومان
تعداد محصول تولید شده و فروخته شده	۶,۰۰۰ واحد
اجاره سالانه بنگاه	۶۰۰ میلیون تومان
اجاره کالاهای سرمایه‌ای ماهانه	۲۰ میلیون تومان

۸۳. تولیدکننده در مقابل استفاده از سرمایه فیزیکی ..... آن را به صاحبان سرمایه می‌پردازد.

- (۱) سود یا بهره (۲) ربا یا بهره (۳) قیمت یا اجاره (۴) سود یا زیان

تعداد کارگران	۵ نفر
حقوق سالانه هر کارگر	۲۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه ماهانه انبارداری	۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان
خرید بذر و کود به‌طور سالانه	۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان
اجاره تراکتور و سایر تجهیزات کشاورزی به‌طور سالانه	۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه حمل و نقل محصول به بازار در طول یک سال	۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۸۴. آقای صدری در زمین کشاورزی خود به کاشت و برداشت حبوبات

می‌پردازد، اطلاعات مربوط به عملکرد او در جدول مقابل آورده شده است، میزان سود یا زیان کسب شده این تولیدکننده در ازای فروش ۵۰,۰۰۰ کیلو محصول از قرار هر کیلو ۱۰,۰۰۰ تومان چقدر است؟

(۱) ۲۰۷ میلیون تومان زیان

(۲) ۵۰۰ میلیون تومان سود

(۳) ۲۹۳ میلیون تومان سود

(۴) اطلاعات جدول در رابطه با هزینه اجاره زمین ناقص است، بنابراین به احتمال زیاد زیان کرده است.

۸۵. کدام گزینه عبارات ناتمام زیر را به درستی کامل می‌کند؟

الف می‌توان با ..... مثل جلوگیری از ریخت و پاش‌ها یا پرهیز از استخدام نیروی کار غیرضروری و صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه، هزینه‌های تولید را ..... کاهش داد.

ب کسانی که به کسب و کار حرام مشغولند با ..... در مواقع ضروری و گران فروختن محصول، سود سرشاری کسب کرده و به جامعه ضرر می‌رسانند.

(۱) الف) صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری - بدون کاهش میزان تولید ب) احتکار

(۲) الف) افزایش درآمد - تاحدودی ب) ارائه کالایی برخلاف نیاز مشتری

(۳) الف) صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری - همراه با کاهش حجم تولید ب) ارائه کالایی برخلاف نیاز مشتری

(۴) الف) افزایش درآمد - به شرط افزایش قیمت محصول ب) احتکار

۸۶. کدام عبارت‌ها در رابطه با مفاهیم «درآمد، هزینه و سود» کاملاً درست است؟

الف هزینه‌های تولید در جریان فعالیت اقتصادی و قبل از رسیدن به درآمد صورت می‌گیرد، بنابراین تولیدکننده از ابتدا نیازمند سرمایه مالی می‌باشد.

ب مبالغی که تولیدکننده برای به‌کارگیری عامل زمین به‌عنوان دستمزد به نیروی کار می‌پردازد یکی از انواع هزینه‌های تولید است.

ج اگر درآمد را با A، هزینه‌های تولید را با C و سود را با حرف B نشان دهیم در این صورت به شرط بزرگ‌تر بودن C از B تولیدکننده زیان دیده است.

د در واقع همیشه ارزش تمام محصولات تولید شده در محاسبه درآمد لحاظ نمی‌شوند، بلکه برای محاسبه درآمد باید تعداد واقعی کالاهای به فروش رفته را محاسبه کرد.

ه تولیدکنندگان به منظور بررسی عملکرد خود باید مجموع هزینه‌های سالیانه تولید را از سود به دست آمده کم کنند تا عدد درآمد کل به دست بیاید.

- (۱) عبارت‌های ب - ج - د - ه (۲) عبارت‌های الف و د (۳) همه عبارت‌ها (۴) هیچ‌کدام از عبارت‌ها

۸۷. کدام گزینه در رابطه با عوامل دوری از وضعیت زیان صدق نمی‌کند؟

(۱) جلوگیری از ریخت و پاش‌ها (۲) پرهیز از استخدام نیروی کار غیرضروری

(۳) افزایش قیمت‌ها (۴) صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه

۸۸. کدام اقدام به تولیدکنندگان کمک می‌کند تا به هدف زیر دست یابند؟

(۱) استخدام نیروی کار متخصص و باتجربه (۲) کاهش میزان تولید در جهت کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمد

(۳) افزایش کیفیت محصول ولو به قیمت افزایش هزینه‌های تولید (۴) فراهم کردن بازار خوب و تعیین قیمت مناسب برای محصول

۸۹. تولیدکنندگانی که با بهره‌مندی از توان بازاریابان بین‌المللی و هم‌چنین شناسایی نیاز جوامع خارجی می‌توانند حجم صادرات خود را به خارج

افزایش دهند، از عواملی برای جلوگیری از زیان استفاده کرده‌اند. کدام عبارت در این رابطه نادرست می‌باشد؟

(۱) با فرض ثابت بودن قیمت، یکی از راه‌های رسیدن به درآمد بالاتر، افزایش هزینه‌های تولید و در نتیجه افزایش سود می‌باشد.

(۲) یکی از روش‌های جلوگیری از ضرر، افزایش درآمدها و به دنبال آن افزایش سود می‌باشد.

(۳) یکی از راه‌های جلوگیری از ضرر، کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری می‌باشد.

(۴) یکی از راه‌های رسیدن به درآمد بالاتر، دسترسی به بازارهای فروش بیشتر می‌باشد.

- ۹۰.** کدام عبارت‌ها در رابطه با هزینه خرید، اجاره و یا به‌کارگیری عوامل تولید کاملاً درست هستند؟
- الف** تفاوت درآمد و تمام مبالغی که صرف به‌کارگیری عوامل مختلف تولید می‌شود با عنوان هزینه‌های تولید معرفی می‌شود.
- ب** تولیدکننده در صورتی سود می‌کند که بهای عوامل مختلف تولیدی به‌کارگرفته شده در فعالیت اقتصادی از درآمد حاصل از فروش محصول کم‌تر شده باشد.
- ج** فردی در ازای فعالیت یک باغبان که برای نگهداری و پرورش محصول استخدام کرده درصدی از محصول را به او وعده داده است، در این صورت این مقدار محصول جزو هزینه‌های تولیدکننده محسوب می‌شود.
- د** اجاره‌ای که به صاحب سرمایه فیزیکی در ازای به‌کارگیری سرمایه پرداخت می‌شود، جزو درآمدهای حاصل از فعالیت تولیدی برای صاحبان عوامل تولید محسوب می‌شود.
- ه** زمانی که فرد سهم شرکای کاری خود را از سود حاصل از فعالیت می‌پردازد، در واقع هزینه‌های تولیدی خود را افزایش داده است.
- و** مجموع بهای محصول همراه با سود یا زیان احتمالی آن در پایان دوره کاری با عنوان هزینه‌های تولید به صاحب یا صاحبان کسب و کار اختصاص می‌یابد.
- ز** بهایی که در ازای به‌کارگیری وام‌های بانکی به‌عنوان منابع مالی بنگاه، به بانک پرداخت می‌شود به‌عنوان سود حاصل از تولید از تفاضل درآمد و بهای عوامل تولید به‌دست می‌آید.
- (۱) عبارت‌های الف - ب - د - و - ه
(۲) عبارت‌های الف - د - و - ه
(۳) عبارت‌های ب و ج
(۴) عبارت‌های الف - د - ه
- ۹۱.** یک تولیدکننده عطرها دست‌ساز در پایان سال کاری خود متوجه شده که به دلیل بالا بودن هزینه‌های تولید، زیان کرده است با توجه به مفاهیم علم اقتصاد، راهکار مناسب برای جبران یا جلوگیری از گسترش این مشکل از طریق کاهش هزینه‌ها چه می‌باشد؟
- (۱) از ادامه فعالیت نیروهای کار غیرضروری جلوگیری به عمل آورد.
- (۲) اقدام به خرید مواد اولیه ارزان قیمت کند.
- (۳) با تخصیص منابع مالی بیش‌تر، اقدام به تبلیغات گسترده کند.
- (۴) میزان تولید خود را کاهش دهد.
- ۹۲.** تولیدکنندگان برای جلوگیری از زیان باید کدام راهکار را در دستور کار خود قرار دهند؟
- (۱) تأسیس بازارهای داخلی و خارجی بیش‌تر برای محصول خود
- (۲) کاهش قیمت محصول به منظور فروش بیش‌تر
- (۳) افزایش هزینه‌ها تا سطح درآمد
- (۴) تعیین قیمت مناسب برای محصول خود
- ۹۳.** تولیدکننده‌ای که احتمال وقوع زیان را می‌دهد از کدام طرفند برای جلوگیری از این اتفاق استفاده می‌کند؟
- (۱) جستجوی بازار مناسب برای فروش بیش‌تر محصول خود
- (۲) استخدام نیروی کار بیش‌تر به منظور تولید بیش‌تر
- (۳) به‌کارگیری سرمایه مالی بیش‌تر از طریق دریافت وام
- (۴) افزودن خط تولید محصولات به منظور افزایش سطح تولید
- ۹۴.** زمانی که تولیدکننده، حقوق و دستمزد نیروی انسانی را می‌پردازد، در واقع از کدام عامل تولیدی خود استفاده کرده است؟
- (۱) هزینه‌های تولید (۲) سرمایه مالی (۳) درآمد تولید (۴) سود تولید
- ۹۵.** صاحب تراکتور به‌عنوان ..... در ازای این که تراکتور خود را در اختیار کشاورز قرار داده توقع دریافت ..... را دارد.
- (۱) صاحب سرمایه فیزیکی - اجاره یا بهای ابزار و تجهیزات تولید
- (۲) نیروی انسانی - قیمت کالای بادوام
- (۳) صاحب عوامل کار - سود مشارکت در فعالیت
- (۴) کارفرما - حقوق و دستمزد
- ۹۶.** کدام یک از گزینه‌ها به‌عنوان سرمایه در بحث تولید معرفی می‌شود؟
- (۱) مواد اولیه معادن در فعالیت‌های صنعتی
- (۲) نیروی انسانی برای ترکیب سایر عوامل تولیدی
- (۳) ابزار، تجهیزات و منابع مالی در فعالیت‌های تولیدی
- (۴) دریاها و رودها در فعالیت‌های صیادی و یا شیلات

درس اول

۱ ۲

کارآفرین کسی است که ایده‌های نوآورانه خود را تبدیل به محصول می‌کند.

۲ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ تنها نیمی از کسب و کارهای نوپا می‌توانند از شش سالگی عبور کنند و به کارشان ادامه بدهند.

۳ احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد. اما احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست و همین موجب افزایش انگیزه برای شروع می‌باشد.

۴ یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا حتی کارآفرین نبوده است.

۳ ۳

۴ ۴

همه موارد ذکر شده در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» از ویژگی‌های یک کارآفرین موفق می‌باشد.

۲ ۵

۲ ۶

برای موفقیت یک کارآفرین در بازار باید کسب و کار او منجر به تولید یک محصول جدید و مورد نیاز شود، نه محصول تکراری که بازار از آن اشباع شده است.

۳ ۷

– اشتیاق و توانایی حل مسئله ← پرانگیزه

– دلگرم و مطمئن به موفقیت ← خوش بین

– نظم و پایداری ← پرانگیزه

– با شجاعت و تدبیر سرمایه را به کار گرفتن ← ریسک پذیر

۴ ۸

الف تبدیل ایده‌ها به محصولات جدید و یا کسب و کار جدید بیانگر ویژگی نوآور یا خلاق است.

ب کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت نیز هستند یعنی خوش بین بودن.

ج وفق دادن خود با شرایط بازار به معنی یادگیرنده بودن است.

د نظم و پایداری و انضباط و اشتیاق و توانایی حل مسئله نیز به عنوان ویژگی پرانگیزه بودن شناسایی می‌شود.

۱ ۹

۴ ۱۰ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ خوش بینی یعنی واقع بین بودن در کنار اطمینان و دلگرمی به موفقیت.

۲ نوآوری یعنی ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندهای جدید و یا کسب و کارهای جدید تبدیل کردن.

۳ تیزبینی یعنی شناسایی و به‌کارگیری فرصت‌های کسب و کار قبل از این‌که دیگران حتی متوجه آن‌ها شده باشند.

۴ ۱۱

اگرچه هر فردی یکتاست و ویژگی‌های منحصر به فردی دارد اما کارآفرینان موفق ویژگی‌های مشابهی دارند که به آن‌ها در کسب و کارشان کمک می‌کند؛ مانند: تیزبین، نوآور، ریسک‌پذیر، خوش بین، پرانگیزه، یادگیرنده و سازمان‌دهنده بودن.

۴ ۱۲

۱ ۱۳

الف کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند. کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌ها دارند که دیگران فاقد آن هستند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند. آن‌ها شجاعتی برای شروع یک سرمایه‌گذاری جدید دارند که دیگران فاقد آن هستند و می‌توانند ایده‌های خود را به کسب و کارهای سودآور تبدیل کنند.

ب کارآفرینان برای زنده نگه داشتن کسب و کار خود به تلاش و کار زیادی نیاز دارند، لازم است که آگاهی و دانش زیادی برای گرفتن تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشند هم‌چنین توان مالی لازم نیز در این راه مؤثر است.

۴ ۱۴

خلق یک روش جدید آموزشی مربوط به ویژگی نوآوری فرد و تبدیل ایده‌های فکری او به محصولات یا روش‌های تولیدی جدید می‌باشد.

۱ ۱۵

ریسک‌پذیر بودن یعنی پس‌انداز و خوش‌نامی خود را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

۱ ۱۶

پرانگیزه بودن یعنی کارآفرین موفق در فعالیت خود، نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را داشته باشد.

۱ ۱۷

برای زنده نگه داشتن یک کسب و کار نوین به کار و تلاش زیاد کارآفرین نیاز می‌باشد.

۳ ۱۸

۲ ۱۹

۳ ۲۰ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ کارآفرینان شجاعتی برای شروع یک کسب و کار دارند که سایرین فاقد آن هستند.

۲ هیچ کارآفرین یا کارفرمایی بدون توجه به سود و زیان کسب و کار خود، اقدام به راه‌اندازی فعالیت اقتصادی نمی‌کند.

۴ ویژگی مهم کارآفرینان خطرپذیری و نوآوری است.

۱ ۲۱

۳ ۲۲

هیچ کارآفرینی از ابتدا کارآفرین نبوده بلکه به وسیله حرکت با چشم باز و شناخت ظرفیت‌های خود و مسائل محیط پیرامون خود می‌تواند از سطوح ابتدایی کار به درجات بالا برسد.

۱ ۲۳

با توجه به توضیحاتی که در صورت سؤال مطرح شده این شخص از طریق دریافت پیشنهادات مشتریان سعی در یادگیری بیش‌تر و انعطاف‌پذیری بالاتر در برابر نظرات و توقعات مصرف‌کنندگان دارد که به عنوان دو ویژگی کارآفرینان موفق مطرح می‌باشد.

۴ ۲۴

با توجه به ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق می‌توان دریافت که عبارت «تولید محصول جدید و ابداع روش جدید» مربوط به ویژگی «نوآوری» است.

۱ ۳۴

دقت کنید در این مسئله ضریب کارآفرینی داده شده و ما باید ضریب نوآوری را محاسبه کنیم.

$$\text{خطرپذیری} \times \text{نوآوری} = \text{کارآفرینی}$$

$$\text{کارآفرینی} = \frac{\text{خطرپذیری}}{\text{نوآوری}}$$

$$= \frac{۷۲\%}{۹۰\%} = \frac{۷۲}{۹۰} = \frac{۸}{۱۰} = ۸۰\% = \text{نوآوری}$$

۴ ۳۵

۳ ۳۶

عوامل تولید به سه گروه عمده تقسیم می‌شوند:

- منابع و امکانات طبیعی یا عامل زمین

- نیروی انسانی

- سرمایه فیزیکی و مالی

۲ ۳۷

هر فردی چه کارآفرین و چه غیر کارآفرین در یک انتخاب و تصمیم‌گیری درست باید تمام هزینه‌ها و درآمدهایش را محاسبه کند.

۳ ۳۸

از آن جایی که در صورت سؤال آمده که برای مدت معینی عامل منابع طبیعی را که نام دیگرش عامل زمین است در اختیار تولیدکننده قرار داده، پس توقع دریافت اجاره دارد نه بهای عامل.

۱ ۳۹

تمام مبالغ و وجوهی که صرف خرید، اجاره و یا به‌کارگیری عوامل مختلف تولیدی می‌شود با عنوان هزینه‌های تولید معرفی می‌شود.

۳ ۴۰

۱ ۴۱

۱ ۴۲

۲ ۴۳

کالاهای سرمایه‌ای نمی‌توانند به سایر عوامل تبدیل شوند بلکه از خدمات آن‌ها در فرایند تولید استفاده می‌شود. آنچه با تبدیل به سایر عوامل تولید در فرایند تولیدی نقش ایفا می‌کند، سرمایه مالی است.

۲ ۴۴

مواد خام از معادن به‌دست می‌آید و در گروه منابع و امکانات طبیعی قرار دارد.

۴ ۴۵

۳ ۴۶

آفریده پروردگار است نه ساخته دست بشر، لذا منبع طبیعی محسوب می‌شود.

۲ ۴۷

تمام مبالغ و وجوهی که از فروش محصول تولیدی به‌دست می‌آید با عنوان درآمد تولیدکننده معرفی می‌شود.

۳ ۴۸

در صورتی که درآمد از هزینه‌ها بیش‌تر باشد آنگاه تولیدکننده می‌تواند $I > C \Rightarrow +B$ بگوید که سود کسب کرده است.

درک فرصت‌های موجود که سایرین فاقد دیدن آن‌ها هستند به‌صفت «تیزبینی» اشاره می‌کند. شجاعت برای شروع یک سرمایه‌گذاری پرخطر به معنی ریسک‌پذیری و امید به کسب سود نیز صفت «خوش‌بینی» را تداعی می‌کند.

۲ ۲۵

۱ ۲۶ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) تنها نیمی از کسب و کارهای نوپا می‌توانند از شش سالگی عبور کنند.
ب) بدون انگیزه و امید، نه تنها کارآفرینان بلکه صاحبان کسب و کارها قادر به ادامه فعالیت خود نیستند و البته لازم به ذکر است که از ویژگی‌های کارآفرینان، انگیزه برای راه‌اندازی کسب و کار و مهارت و توانایی کافی در آن است.

ج) همه کارآفرینان و مؤسسان، کسب و کارها را با امید رفع نیازهای جامعه و تولید کالا و خدمت ایجاد می‌کنند و البته به دنبال کسب سود و منفعت نیز می‌باشند.

ه) هیچ کارآفرینی از ابتدا کارآفرین نبوده بلکه به مرور زمان و با حرکت با چشم‌باز و شناخت ظرفیت‌های درونی خود و فرصت‌های اطراف توانسته به این ویژگی‌ها و درجات بالاتر دست یابد.

۲ ۲۷

این‌که امروزه فضای مجازی نقش پررنگی در مبادلات و تعاملات انسانی ایفا می‌کند به این دلیل است که در گذشته کسی آن را به وجود نیاورده بود و کارآفرینان برای اولین بار با ایجاد این فضا، عرصه را برای فعالیت در آن فراهم کردند.

۱ ۲۸

کارآفرینان به منظور گرفتن تصمیمات مناسب در رابطه با موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی انسانی نیاز به آگاهی و دانش زیاد دارند.

۲ ۲۹

با توجه به ضرورت سوددهی کسب و کارها و دشواری مراقبت از آن‌ها، بیش‌تر کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به طوری که فقط نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور کنند.

۴ ۳۰

پرانگیزه بودن، نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسائل را در کارآفرین بیان می‌کند.

نوآوری: توانایی تبدیل ایده‌های منحصر به فرد خود به محصولات جدید را به‌عنوان یکی از ویژگی‌های کارآفرین موفق مطرح می‌کند.

۳ ۳۱

یک کارآفرین با ویژگی ریسک‌پذیری، پس‌انداز و خوش‌نامی خود را با شجاعت و تدبیر به میدان می‌آورد تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کند.

۴ ۳۲

مدیریت و هماهنگ‌سازی عوامل تولید به صورت کارا، بیانگر ویژگی «سازمان‌دهنده بودن» است.

۳ ۳۳

$$\text{خطرپذیری} \times \text{نوآوری} = \text{کارآفرینی}$$

$$= ۸۵\% \times ۶۰\% = \frac{۸۵}{۱۰۰} \times \frac{۶۰}{۱۰۰} = \frac{۵۱۰۰}{۱۰۰۰۰} = \frac{۵۱}{۱۰۰} = ۵۱\%$$

۳ ۴۹

واحد $۳۲۰ = ۴۰۰ \times \frac{۸۰}{۱۰۰}$ = تعداد محصول به فروش رسیده
تومان $۳,۲۰۰,۰۰۰ = ۳۲۰ \times ۱۰,۰۰۰$ = قیمت $\times$ تعداد محصول فروخته شده = درآمد

۱ ۵۰

۳ ۵۱

۴ ۵۲

همان طور که می دانیم سود از فرمول $B = I - C$ به دست می آید. اگر در این فرمول به جای I از $(Q \cdot P)$ استفاده کنیم در این صورت $B = (Q \cdot P) - C$ خواهد شد و در صورتی که جای $(-C)$ را با B عوض کنیم فرمول به این صورت: $C = (Q \cdot P) - B$ خواهد شد. (حواستون هست که وقتی علامت منفی به اون طرف مساوی میره مثبت می شه!)

۲ ۵۳

قیمت هر واحد $\times$ تعداد کالا = درآمد تولیدکننده در طول یک سال
تومان $۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰ \times ۲۰,۰۰۰$
بدیهی است که هزینه های تولید نیز مانند درآمد باید به طور سالیانه محاسبه شود، پس:

تومان $۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲$ (ماه) $\times$ هزینه های سالیانه تولید
تومان $۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰$ = هزینه - درآمد = سود

۳ ۵۴

برای بررسی عملکرد تولیدکننده نیاز به درآمد و هزینه های تولید داریم، اگرچه در صورت مسئله تعداد کالای تولیدی در یک ماه داده شده، اما نیازی به محاسبه درآمد نیست زیرا خود سؤال درآمد سالانه را به ما داده و البته هدفی هم از این کار داشته است، در واقع منظور طراح «بنده» این بوده که شما متوجه شوید فرد نتوانسته کل محصولات تولیدی خود را در طول یک سال به فروش برساند زیرا اگر قرار بود کل محصولات به فروش برسند درآمد او برابر می شد با:

واحد $۲۴,۰۰۰ = ۲,۰۰۰ \times ۱۲$ (ماه) = تعداد کل کالای تولیدی در یک سال
تومان $۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۴,۰۰۰ \times ۱۵,۰۰۰$ = درآمد حاصل از فروش همه کالاها
در حالی که در صورت مسئله عنوان کرده در پایان سال درآمد او $۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰$ تومان بوده بنابراین تعداد کالاهای فروخته شده کم تر از ۲۴ هزار واحد بوده و عبارت است از:

ب $\frac{\text{کل درآمد سالانه}}{\text{قیمت هر واحد محصول}} = \text{تعداد کالای فروخته شده}$
واحد $۲۰,۰۰۰ = \frac{۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۵,۰۰۰}$

برای بررسی عملکرد تولیدکننده ابتدا باید کل هزینه های پرداختی او بابت تولید را حساب کنیم، دقت کنید! اگرچه تولیدکننده فقط $۲,۰۰۰$ واحد کالا را به فروش رسانده ولی برای همه $۲,۴۰۰$ واحد کالای تولیدی خود متحمل هزینه شده است پس:

تومان $۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۴,۰۰۰ \times ۶,۰۰۰$ = هزینه تولید $۲۴,۰۰۰$ واحد کالا
الف در نتیجه: $۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰$ = درآمد = سود حاصل از فعالیت
تومان $۱۵۶,۰۰۰,۰۰۰ =$

۴ ۵۵

الف قیمت هر واحد $\times$ تعداد کالای فروخته شده = درآمد تولیدکننده
دلار $۷,۲۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۰۰۰ \times ۷۲۰$

دقت کنید همه هزینه هایی که ماهانه هستند باید به صورت سالیانه محاسبه شوند:
دلار $۱۴۴,۰۰۰ = ۱۲$ (ماه) $\times$ هزینه تأمین انرژی به صورت سالیانه

دلار $۴,۸۰۰,۰۰۰ = ۱۲$ (ماه) $\times$ اجاره سالانه کارگاه
دلار $۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ = \frac{۲۰}{۱۰۰} \times ۷۲,۰۰۰,۰۰۰$ = هزینه نگهداری کالاهای سرمایه ای (هزینه استهلاک)
دلار $۱۴,۴۰۰,۰۰۰ =$

اجاره استهلاک مواد اولیه حقوق
مجموع هزینه ها $۱۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۴,۴۰۰,۰۰۰ + ۴,۸۰۰,۰۰۰ + ۱۴,۴۰۰,۰۰۰$
دلار $۴۱,۳۴۴,۰۰۰ =$

ب دلار $۳۰,۶۵۶,۰۰۰ = ۷۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۴۱,۳۴۴,۰۰۰$ = هزینه ها - درآمد = سود سالیانه

۱ ۵۶

در واقع اگر هزینه های تولید را از درآمد کم کنیم، سود تولیدکننده به دست می آید. گزینه «۴» رو هم برات حل کنم غصه نخوری، فرمول سود به شرح زیر است، اگر به جای درآمد، تعداد ضرب در قیمت را بگذاریم، آنگاه:

$$B = I - C \rightarrow B = (Q \cdot P) - C \rightarrow C = (Q \cdot P) - B$$

۲ ۵۷

آقای رضایی برای جلوگیری از زیان و کسب سود سعی کرده هزینه های تولید خود را کاهش دهد و هم چنین کیفیت محصول را در حد مناسب حفظ کرده است اما از آنجایی که بخشی از محصولات او به فروش نرفته است احتمالاً قیمت محصول بالا بوده و یا بازار مناسبی برای فروش آن پیدا نکرده است، پس بهترین عملکرد در چنین شرایطی بدون تغییر در میزان تولید، این است که قیمت مناسبی برای محصول انتخاب کند و بازارهای بیش تر و مناسب تری را نیز برای محصول تولیدی خود جست و جو کند.

۳ ۵۸

این فرد باید بدون تغییر و کاهش در میزان تولید و هم چنین با انتخاب روش هایی که منجر به کاهش هزینه ها شود جلوی زیان را بگیرد.
برای کاهش هزینه ها می توان در مصرف مواد اولیه صرفه جویی کرد نه این که مواد اولیه ارزان و بی کیفیت خریداری کرد و همچنین می توان از ریخت و پاش ها جلوگیری کند و چون در صورت سؤال تأکید شده راهکار مورد نظر در حوزه کاهش هزینه ها باشد لذا افزایش قیمت نمی تواند پاسخ باشد. بنابراین حالا که نیروی غیر ضروری را قبلاً استخدام کرده، اکنون باید برای کاهش هزینه ها مانع ادامه فعالیت آن ها شود.

۲ ۵۹

برای افزایش درآمد بدون تغییر در میزان تولید، تولیدکنندگان سعی می کنند قیمت مناسبی برای کالا تعیین کرده و بازارهای مناسبی را نیز از طریق بازاریابی فراهم کنند.

۴ ۶۰

تولیدکنندگان از دو طریق می توانند جلوی زیان را گرفته و سود خود را افزایش دهند:

- ۱ کاهش هزینه ها ← از طریق صرفه جویی و افزایش بهره وری
- ۲ افزایش درآمد ← از طریق تعیین قیمت مناسب و بازاریابی

۱ ۷۰

صاحب سرمایه مالی در ازای عامل تولیدی که در اختیار تولیدکننده قرار می‌دهد، انتظار دریافت سود را دارد.

۳ ۷۱

صاحب سرمایه فیزیکی در ازای سرمایه خود از تولیدکننده توقع دریافت اجاره یا بهای خدمات سرمایه را دارد.

۴ ۷۲

از آنجایی که این مبالغ صرف به‌کارگیری سایر عوامل تولید به جز تأمین منابع پولی شده، پس سرمایه مالی می‌باشد، نه هزینه‌های تولید.

۱ ۷۳

۳ ۷۴

تولیدکنندگان برای به‌کارگیری هر یک از عوامل تولید باید مبالغی را با عنوان هزینه‌های تولید صرف کنند. حتی در ازای به‌کارگیری وام و منابع مالی نیز باید بهای آن را پرداخت کنند.

۲ ۷۵

۱ ۷۶

با توجه به فرمول که مربوط به سود تولیدکننده است:

$$\begin{aligned} \text{هزینه} - \text{درآمد} &= \text{سود} \\ \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \\ 500,000,000 = X - 2,000,000,000 \rightarrow X &= 2,000,000,000 + 500,000,000 \\ \text{تومان } X &= 2,500,000,000 \\ \text{درآمد تولیدکننده} &= X \\ \text{توجه کنید آوردن تعداد محصولات صرفاً یک دام آموزشی برای سنجش} & \\ \text{میزان توجه شما است و هیچ کاربردی ندارد.} & \end{aligned}$$

۱ ۷۷

زمانی تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود دچار زیان می‌شود که درآمدش از میزان هزینه‌های تولید کم‌تر باشد، بنابراین ابتدا درآمد تولیدکننده را حساب می‌کنیم و سپس در رابطه با میزان احتمالی هزینه‌ها تصمیم می‌گیریم. $\text{قیمت} \times \text{تعداد محصول} = \text{درآمد}$
تومان $8,000 \times 100,000 = 800,000,000 = \text{درآمد}$
پس هزینه‌ها باید از ۸۰۰ میلیون تومان بیشتر باشد یعنی گزینه «۱» قابل قبول است.

۱ ۷۸

ابتدا درآمد تولیدکننده را حساب می‌کنیم:
میلیون $600 = \text{میلیون } 60 \times 10 = \text{ارزش مواد اولیه } 10 \times \text{درآمد}$
هزینه‌هایی که باید محاسبه شوند را حساب می‌کنیم:
میلیون $300 = 10 \times 30 = \text{اجاره } 10 \times \text{هزینه ماشین آلات}$
 $60 = 2 \times \text{میلیون } 30 = \text{اجاره } 2 \times \text{هزینه خرید مواد اولیه}$
مجموع هزینه‌ها را محاسبه می‌کنیم، دقت کنید هزینه‌های شخصی نباید وارد محاسبات شود:
 $\text{حقوق} + \text{خرید مواد اولیه} + \text{خرید ماشین آلات} + \text{اجاره} = \text{مجموع هزینه‌ها}$
 $300 + 300 + 60 + 150 = 800 = \text{میلیون } 800$
حالا عملکرد تولیدکننده را بر مبنای سود یا زیان بررسی می‌کنیم:

میلیون $60 = 600 - 540 = \text{هزینه‌ها} - \text{درآمد} = \text{عملکرد}$
چون درآمد از هزینه‌ها بیشتر بود پس سود کرده است.

۱ ۶۱

خلق و ایجاد یک خدمت آموزشی (محصول) کاملاً جدید و متفاوت به عنوان کارآفرینی معرفی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ پرورش گیاهان آپارتمانی به همان شکل سنتی هیچ خلاقیتی نمی‌طلبد.
۳ تعمیر لوازم خانگی آن هم در یک فضای غیرمجاز، تقلید غیرقانونی از روی فعالیت‌های قانونی محسوب می‌شود.

۴ تقلید و ادامه کار سایر افراد مثلاً مدرسان خطاطی در فضای مجازی، خلاقیت و نوآوری محسوب نمی‌شود. (می‌روزم مربوط به مبحث قبله)

۳ ۶۲

عملکرد او مصداق بزرگ‌نمایی و از گاه کوه ساختن است.

۲ ۶۳

او فقط صاحب کسب و کار است و هیچ نوآوری صورت نگرفته است و از طرفی با تبلیغات احتمالاً منفی بر علیه سایر تولیدکنندگان و انحصاری کردن تولید این محصول به جامعه زیان وارد کرده است.

۴ ۶۴

این فرد صرفاً با هدف افزایش سود خود با به‌کارگیری انواع روش‌های غیراخلاقی و شگردهای غیرقانونی موجب افزایش قیمت‌ها و زیان عمومی اعضای جامعه شده است و قابل ذکر است که هیچ هدفی به‌کارگیری وسیله دست‌یابی به هدف را توجیه نمی‌کند، زیرا گاهی ابزار و وسایل خود، عامل ظلم به مردم و انحطاط شخص می‌باشند.

۳ ۶۵

۲ ۶۶

تولیدکنندگان با فروش محصولات تولیدی خود کسب درآمد می‌کنند، هرگاه درآمد تولیدکننده از میزان هزینه‌های تولید بیشتر باشد طبیعتاً او از فعالیت خود سود به‌دست آورده است.

۲ ۶۷

با توجه به مفهوم درآمد، هزینه‌ها و سود در صورتی که درآمد تولیدکننده بیش‌تر از هزینه‌های او باشد، تفاضل درآمد و هزینه‌ها برابر با سود تولیدکننده خواهد بود. $B = I - C$

۳ ۶۸

دلار $1,000,000 = 2,000 \times 500 = \text{قیمت یک واحد} \times \text{تعداد محصول} = \text{درآمد}$
 $\text{هزینه‌ها} - \text{درآمد} = \text{سود (زیان)}$
دلار $375,000 = 625,000 - 1,000,000 = \text{سود}$

۴ ۶۹

ابتدا درآمد تولیدکننده را برای یک سال کاری حساب می‌کنیم:
تومان $780,000,000 = 2,600 \times 300,000 = \text{قیمت} \times \text{تعداد محصول} = \text{درآمد}$
حالا هزینه‌های تولید را برای یک سال حساب می‌کنیم:
تومان $180,000,000 = 12 \times 15,000,000 = \text{هزینه‌های سالیانه}$
از آنجایی که میزان درآمد بیش از هزینه‌ها است پس تولیدکننده سود کرده است:
تومان $600,000,000 = 780,000,000 - 180,000,000 = \text{هزینه‌ها} - \text{درآمد} = \text{سود}$
بدیهی است واژه منفعت به معنی سود می‌باشد.

۲ ۷۹

$$\text{قیمت} \times \text{تعداد} = \text{درآمد}$$

$$(\text{درآمد (یا ارزش سوسیسی و کالباس فروخته شده)}) = \frac{50,000 \times 25,000}{1,250,000,000} + \frac{20,000 \times 30,000}{600,000,000}$$

$$\text{تومان} = 1,850,000,000 = \text{درآمد} - \text{هزینه}$$

$$\text{تومان} = 1,850,000,000 - 1,050,000,000 = 800,000,000 \rightarrow X$$

۴ ۸۰

ابتدا درآمد تولیدکننده را حساب می‌کنیم:

$$\text{قیمت هر واحد محصول} \times \text{تعداد محصول فروخته شده} = \text{درآمد تولیدکننده}$$

$$= 1,500 \times 1,000 = 1,500,000 \text{ دلار}$$

توجه کنید هر هزینه‌ای که به صورت ماهانه بود یا برای تعداد معینی باید حساب می‌شد را ابتدا تبدیل می‌کنیم:

$$(\text{حقوق}) = 1,500 \times (\text{ماه}) \times 12 = 20 \text{ (نفر)} = 20 \text{ حقوق سالانه}$$

$$= 360,000 \text{ دلار}$$

سایر هزینه‌ها به صورت سالانه داده شده و نیاز به تبدیل ندارد.

حالا هزینه‌های سالیانه را با هم جمع می‌زنیم و سپس سود یا زیان تولیدکننده را حساب می‌کنیم:

$$\text{استهلاک} + \text{تأمین انرژی} + \text{خرید مواد اولیه} + \text{اجاره} + \text{حقوق} = \text{هزینه‌ها}$$

$$= 360,000 + 120,000 + 80,000 + 22,000 + 30,000 = 612,000 \text{ دلار}$$

$$\text{دلار} = 888,000 = 1,500,000 - 612,000 = \text{درآمد} - \text{هزینه‌ها} = \text{سود یا زیان}$$

$$(B) \quad (I) \quad (C)$$

و چون پاسخ عددی مثبت شده یعنی تولیدکننده سود کرده است.

۲ ۸۱

ابتدا باید درآمد تولیدکننده را حساب کنیم اما نکته قابل توجه این است که در این سؤال تعداد محصول فروخته شده کم‌تر از تعداد کل محصول تولیدی است و برای محاسبه درآمد باید از تعداد محصول فروخته شده استفاده کرد:

$$\text{قیمت هر واحد محصول} \times \text{تعداد کالای فروخته شده} = \text{درآمد}$$

$$\text{تومان} = 1,000,000,000 = 2,000 \times 500,000$$

حالا هزینه‌هایی که نیاز به تبدیل کردن به سالانه دارند را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{تومان} = 120,000,000 = 10,000,000 \times 12 \text{ (ماه)}$$

$$\text{تومان} = 720,000,000 = 60,000,000 \times 12 \text{ (ماه)}$$

سپس هزینه‌ها را با هم جمع می‌کنیم (من شش تا صفر از همه اعداد کم می‌کنم بعد آخر سر دوباره اضافه می‌کنم)

$$\text{تومان} = 1,190,000,000 = 1,190 \text{ میلیون}$$

$$= 250 + 120 + 720 + 100 = \text{جمع هزینه‌های سالانه}$$

حقوق   اجاره
مواد اولیه

حالا به محاسبه سود یا زیان می‌پردازیم، از آن جایی که هزینه‌های تولیدکننده از درآمد او بیش‌تر شده طبیعتاً زیان کرده است اما چقدر:

$$-190,000,000 = 1,190,000,000 - 1,000,000,000 = \text{درآمد} - \text{سود یا زیان}$$

چون عدد به دست آمده منفی است پس ۱۹۰ میلیون تومان زیان کرده است.

۴ ۸۲

مطابق سؤالات قبل به ترتیب درآمد، هزینه‌ها و سپس سود یا زیان را محاسبه می‌کنیم و مواردی که به صورت ماهانه آورده شده باید به سالانه تبدیل شود:

$$6,000 \times 400,000 = \text{قیمت} \times \text{تعداد محصول فروخته شده} = \text{درآمد}$$

$$= 2,400,000,000$$

نکته: از آن جایی که شخص ساختمان و کالاهای سرمایه‌ای را به ارت برده، پس هزینه‌ای بابت اجاره و به‌کارگیری آن‌ها نمی‌پردازد لذا این موارد در هزینه‌ها لحاظ نمی‌شوند. (البته فعلاً در این درس)

$$\text{تومان} = 600,000,000 \text{ (ماه)} \times 12 = 7,200,000,000 \text{ حقوق}$$

$$\text{مواد اولیه} + \text{استهلاک} + \text{حقوق} = \text{جمع هزینه‌های پرداخت شده}$$

$$= 600,000,000 + 150,000,000 + 200,000,000 = 950,000,000$$

$$\text{تومان} = 1,450,000,000 = 2,400,000,000 - 950,000,000 = \text{درآمد} - \text{سود یا زیان}$$

۳ ۸۳

توجه کنید شخص در زمین خود کار می‌کند پس اجاره‌ای از این بابت نمی‌پردازد و شما هم الکی دنبال اجاره در بیرون هزینه‌ها نباش. بگونه هم برای حل کردن نترس. زود هوش کن. آفرین.

$$\text{تومان} = 500,000,000 = 50,000 \times 10,000 = \text{قیمت هر واحد} \times \text{مقدار محصول} = \text{درآمد}$$

$$\text{تومان} = 12,000,000 = 1,000,000 \times 12 \text{ (ماه)}$$

$$\text{تومان} = 120,000,000 = 12 \text{ (نفر)} \times 5 \times 24,000,000 = \text{حقوق سالانه} \times 5 \text{ کارگر}$$

$$\text{جمع هزینه‌های حمل و نقل} + \text{اجاره سرمایه} + \text{مواد اولیه} + \text{انبارداری} + \text{حقوق} = \text{جمع هزینه‌های سالانه}$$

$$= 120 + 12 + 50 + 20 + 5 = 207 \text{ میلیون}$$

$$\text{میلیون} = 293 = 500 - 207 = \text{هزینه‌ها} - \text{درآمد} = \text{سود (زیان)}$$

$$\text{تومان} = 293,000,000 = \text{سود} \Rightarrow$$

با توجه به این‌که درآمد از هزینه‌ها بیش‌تر است و پاسخ عدد مثبتی شده است، پس سود کرده است.

۱ ۸۵

۲ ۸۶ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب مبالغی که برای به‌کارگیری زمین پرداخت می‌شود اجاره و مبالغی که به نیروی انسانی پرداخت می‌شود حقوق یا دستمزد است.

ج با توجه به علامت اختصاری درآمد (I)، هزینه (C) و سود (B) در فرمول محاسبه سود، در صورتی‌که C از I بزرگ‌تر باشد تولیدکننده زیان کرده است. عدد منفی = I - C = زیان $\rightarrow I < C$

ه تولیدکنندگان به منظور بررسی عملکرد خود باید مجموع هزینه‌های سالیانه را از درآمد سالیانه کم کنند تا عدد سود یا زیان به دست بیاید.

۳ ۸۷

تولیدکنندگان باید قیمت مناسب برای محصول خود انتخاب کنند.

۴ ۸۸

تولیدکنندگان یا باید هزینه‌های خود را کاهش دهند تا از طریق افزایش بهره‌وری جلوی زیان را بگیرند و یا باید درآمد خود را از طریق فراهم کردن بازار خوب و تعیین قیمت متناسب با کیفیت محصول افزایش دهند و چون در سؤال مطرح شده درآمد خود را افزایش دهند پس جستجوی بازار و تعیین قیمت مناسب، پاسخ سؤال ما است.

درس دوم

۹۷ ۲

برای درک تفاوت مفهومی شکل‌های مختلف کسب و کار ابتدا باید ببینیم صاحب کسب و کار و محصول چه کسی یا چه کسانی هستند و همچنین نحوه تقسیم سود و درآمد چگونه است؟ پاسخ به این سؤالات مستلزم به‌کارگیری مفهومی به نام «سازمان تولید» می‌باشد.

۹۸ ۴

مفهوم سازمان تولید مشخص می‌کند صاحب کسب و کار و محصول چه کسی است و سود و درآمد و هزینه‌ها چگونه باید تقسیم شود.

۹۹ ۱

۱۰۰ ۴

اکثر کسب و کارها در ایران به صورت شخصی، فعالیت می‌کنند.

۱۰۱ ۲

انواع کسب و کارها را می‌توان به شخصی، شرکتی، تعاونی، غیرانتفاعی و خیریه دسته‌بندی کرد.

۱۰۲ ۲

اغلب کسب و کارها در ایران با توجه به این‌که در تمام حوزه‌ها امکان فعالیت دارند، به صورت کسب و کارهای شخصی راه‌اندازی می‌شوند.

۱۰۳ ۱

۱۰۴ ۱

معمولاً کسب و کارهای شخصی با عنوان خویش‌فرما نیز معرفی می‌شوند.

۱۰۵ ۳

کسب و کارهای شخصی در همه نوع فعالیتی نظیر کشاورزی، صنعت و خدمات حضور دارند؛ مثلاً تعمیرکاران، صنعتگران خرد، هنرمندان، پزشکان، وکلا و حسابداران اغلب کسب و کارهای شخصی دارند.

۱۰۶ ۲

یکی از معایب کسب و کار شخصی، بار سنگین مسئولیت‌هاست، زیرا در این نوع کسب و کار همه چیز به شما برمی‌گردد حتی در ناخوشی و سفر نیز نسبت به کسب و کار خود مسئول هستید.

۱۰۷ ۲

۱۰۸ ۴

برخی از مزایای کسب و کار شخصی عبارت‌اند از:

۱ راه‌اندازی آسان

۲ هزینه‌های نسبتاً اندک

۳ آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری

۴ مالکیت کامل سود

۵ منافع مالیاتی (پرداخت فقط یک بار مالیات بر درآمد)

۱۰۹ ۱

یکی از معایب کسب و کار شخصی بار سنگین مسئولیت‌هاست که تنها به عهده یک نفر می‌باشد، حتی در زمان ناخوشی و سفر نیز همه چیز به صاحب کسب و کار شخصی برمی‌گردد.

۸۹ ۱

به هیچ عنوان افزایش هزینه‌ها منجر به افزایش درآمد نمی‌شود. هر چه هزینه‌های یک تولیدکننده بیش‌تر باشد در واقع سود او کاهش یافته و احتمال زیان‌دیدگی افزایش می‌یابد.

۹۰ ۳

بررسی عبارتهای نادرست:

الف تفاوت درآمد و مبالغی که صرف به‌کارگیری عوامل مختلف تولید شده است با عنوان سود یا زیان تولیدکننده معرفی می‌شود.

د اجاره‌ای که به صاحب سرمایه فیزیکی پرداخت می‌شود جزو هزینه‌های تولید محسوب می‌شود.

ه تمام شرکای یک فعالیت صاحب کسب و کار محسوب می‌شوند و مبالغی که در انتهای فعالیت بین آن‌ها تقسیم می‌شود به‌عنوان سود فعالیت معرفی می‌شود.

و محصول و سود و زیان آن مربوط به کارفرما است و در صورتی‌که درآمد حاصل از فروش محصول بیش از هزینه‌های تولید باشد تولیدکننده یا کارفرما سود کرده است.

ز سودی که به‌عنوان بهای وام‌های بانکی به بانک پرداخت می‌شود با نام بهای خدمات سرمایه‌مالی، جزو هزینه‌های تولید محسوب می‌شود.

۹۱ ۱

برای کاهش هزینه‌ها یکی از راه‌های پیشنهادی جلوگیری از استخدام یا ادامه فعالیت نیروی کار غیرضروری می‌باشد.

اما در رابطه با گزینه «۲» باید عنوان کرد: مواد اولیه ارزان‌قیمت فقط کیفیت محصول را کاهش می‌دهد، راهکار مناسب، صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه است.

– اگرچه تبلیغات تأثیر به‌سزایی در فروش دارد اما این فروشنده نباید با ریسک افزایش هزینه‌ها شرایط خود را خطرناک‌تر کند.

– تولیدکنندگان باید راهکارهایی را برای جلوگیری از زیان در نظر بگیرند که تأثیری بر میزان تولید و کاهش آن نداشته باشد.

۹۲ ۴

هیچ تولیدکننده‌ای قادر به تأسیس بازارهای بیشتر برای فروش محصول خود نیست بلکه باید بازارهای جدیدی را جستجو کند. کاهش قیمت گاهی اوقات می‌تواند عامل ایجادکننده زیان باشد، افزایش هزینه‌های آن هم تا سطح درآمد عملاً جستجوی وضعیت زیان است نه سود!

۹۳ ۱

استخدام نیروی کار بیش‌تر، دریافت وام و افزودن خطوط تولیدی موجب افزایش هزینه‌های تولید می‌شود.

۹۴ ۲

با توجه به این‌که در صورت سؤال عنوان شده کدام عامل تولید به‌کار گرفته می‌شود، پاسخ سرمایه‌مالی است که صرف پرداخت حقوق و دستمزد شده است.

۹۵ ۱

۹۶ ۳

در بحث عوامل تولید، سرمایه به دو گروه فیزیکی و مالی تقسیم می‌شود که شامل ابزار و تجهیزات (کالاهای سرمایه‌ای) و منابع مالی می‌شود.